

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000**

**PLANU URZĄDZENIA LASU
NADLEŚNICTWA TACZANÓW**

na okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2030 r.

Opracował:

mgr inż. Michał Chudzicki

Akceptuję
Dyrektor Oddziału

.....
mgr inż. Zbigniew Cykowiak

Poznań 2021

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	7
2. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	8
3. WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW I SYMBOLI	13
3.1 Skróty i symbole zastosowane w tekście	13
3.2 Symbole gatunków drzew	14
3.3 Typy siedliskowe lasu	14
3.4 Słownik terminów leśnych	15
4. UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W PROCESIE TWORZENIA PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU	18
5. INFORMACJE OGÓLNE	19
5.1 Podstawa prawna prognozy oddziaływania na środowisko	19
5.2 Zakres dokumentu	21
5.3 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko	21
5.4 Zawartość planu urzędzenia lasu	22
5.5 Główne cele planu urzędzenia lasu	24
5.6 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia planu urzędzenia lasu	25
5.7 Powiązania planu urzędzenia lasu z innymi dokumentami, w tym dokumentami, dla których zostały sporządzone strategiczne oceny	28
5.8 Metody analizy skutków realizacji postanowień planu oraz częstotliwość jej przeprowadzenia	28
5.9 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	29
6. OPIS, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA.....	30
6.1 Położenie oraz budowa geologiczna.....	30
6.2 Charakterystyka drzewostanów i ekologiczna ocena stanu lasu	31
6.3 Siedliska przyrodnicze.....	32
6.4 Walory kulturowe	33
6.5 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	33
6.5.1 Rezerваты przyrody	33
6.5.2. Obszary chronionego krajobrazu	37
6.5.3 Obszary Natura 2000.....	39

6.5.4 Pomniki przyrody	43
6.5.5 Ochrona gatunkowa	43
6.6 Określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody a gospodarką leśną	43
6.7 Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa.....	44
6.8 Potencjalne skutki braku realizacji planu urządzenia lasu	49
7. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PLANU NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000	51
7.1 Przewidywanie oddziaływanie planu na środowisko	51
7.2 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	51
7.3 Oddziaływanie na ludzi.....	52
7.4 Oddziaływanie na rośliny i zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione	53
7.4.1 Rośliny	53
7.4.2 Zwierzęta.....	58
7.5 Oddziaływanie na wodę	64
7.6 Oddziaływanie na powietrze	64
7.7 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	65
7.8 Oddziaływanie na krajobraz	65
7.9 Oddziaływanie na klimat	66
7.10 Oddziaływanie na zasoby naturalne	66
7.11 Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej	66
7.12 Prognoza oddziaływania zabiegów planu urządzenia lasu na cele ochrony rezerwatów przyrody	67
7.12.1 Rezerwat przyrody „Majówka”	67
7.12.2 Rezerwat przyrody „Niwa”	67
7.13 Prognoza oddziaływania zabiegów planu urządzenia lasu na cele ochrony obszarów chronionego krajobrazu	67
7.14 Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na specjalne obszary ochrony siedlisk....	68
7.14.1 Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002.....	70
7.14.2 Glinianki w Lenartowicach PLH300048.....	78
7.15 Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na obszar specjalnej ochrony ptaków Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007	78
7.16 Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze znajdujące się poza granicami obszarów ochrony siedlisk	80
7.17 Przewidywane oddziaływanie na integralność obszarów Natura 2000	82

8. PRZEWIDYWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE I OGRANICZENIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ PLANU NA ŚRODOWISKO	83
9. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZASTOSOWANYCH W PLANIE.....	85
10. WYKONAWCY PRAC	86
11. LITERATURA I MATERIAŁY POMOCNICZE	87
12. OŚWIADCZENIE	91

1. Wstęp

Od wielu lat panuje w Polsce trend zmieniający ogólne spojrzenie na las i jego zasoby. Dzieje się to poprzez rosnące zainteresowanie powszechną ochroną przyrody oraz przede wszystkim wprowadzeniem w Polsce sieci Natura 2000. Konsekwencją tych działań są nowe zasady postępowania wobec leśnych zasobów, podparte uregulowaniami prawnymi m.in. Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Gospodarka leśna w Polsce oparta jest na wytycznych zawartych w planie urządzenia lasu (Ustawa o lasach, 1991). Wszelkie zabiegi, czyli wytyczne planu przeprowadzane w lasach mogą w mniejszym lub większym stopniu wpływać na środowisko. Zgodnie z ustawą OOS organy opracowujące projekty wymienione w art. 46 tej ustawy, są zobligowane do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania danego projektu na środowisko. Ustawa ta zobowiązuje zatem Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe do posiadania dokumentu strategicznej oceny oddziaływania planu dla danego nadleśnictwa, dla którego wykonano plan u.l.

2. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Podstawą prawną niniejszej prognozy jest Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. 2020 poz. 283). Zakres i treść prognozy wynika bezpośrednio z art. 51 ustawy.

Celem prognozy jest określenie wpływu zaprojektowanych w planie urządzenia lasu zabiegów na środowisko, obszary Natura 2000 oraz inne obszary chronione leżące w zasięgu działania nadleśnictwa.

Dane potrzebne do sporządzenia niniejszej prognozy zaczerpnięto głównie z następujących źródeł:

- Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Taczanów (zawiera spis gatunków chronionych oraz cennych roślin i zwierząt na terenie nadleśnictwa);
- Powszechna inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, (przeprowadzona na podstawie Zarządzenia nr 31 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 lipca 2006 r.);
- Opracowanie fitosocjologiczne gruntów Nadleśnictwa położonych w granicach obszaru Natura 2000 Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002;
- Plan ochrony rezerwatu przyrody Majówka;
- Plan ochrony rezerwatu przyrody Niwa;
- Standardowe Formularze Danych dla obszarów Natura 2000 (określają szczegółowo przedmioty ochrony obszarów programu Natura 2000).

Plan urządzenia lasu składa się z następujących elementów:

- opisu taksacyjnego lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia;
- tabel powierzchni i miąższości drzewostanów;
- zestawień powierzchni lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia;
- mapy gospodarczej lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia;
- ogólnego opisu lasów i gruntów urządzanego obiektu;

- zestawień powierzchni według czynności gospodarczych;
- programu ochrony przyrody;
- opisu celów i zasad trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej wraz z przewidywanymi sposobami ich realizacji i wynikającymi stąd zadaniami.

Projekt planu urządzenia lasu podlega zatwierdzeniu przez Ministra ds. Środowiska.

Konieczność sporządzenia planu urządzenia lasu wynika z Ustawy o lasach (z dnia 28 września 1991 r.). Sporządza się go dla każdego nadleśnictwa na okres 10 lat. Działanie nadleśnictw w oparciu o plany urządzenia lasu ma służyć prowadzeniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Elementy planu, które mogą wywierać najsilniejszy wpływ na środowisko to przyjęte w nim składy gatunkowe odnowień oraz zaprojektowane zabiegi: rębnie zupełne, cięcia pielęgnacyjne, odnowienia lasu oraz zalesienia.

Jako metody analizy skutków realizacji zapisów planu urządzenia lasu zaproponowano monitoring obejmujący m. in. następujące elementy: zgodność składów gatunkowych drzewostanów z potencjalnym typem lasu na siedliskach przyrodniczych w obszarach Natura 2000; stan hydrogeniczných siedlisk przyrodniczych, występowanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie; zasoby martwego drewna; udział powierzchniowy starodrzewi; stan wykształcenia i zachowania siedlisk przyrodniczych.

W prognozie przeanalizowano możliwość transgranicznego oddziaływania zapisów planu. Ustalono, że ze względu na położenie Nadleśnictwa Taczanów oddziaływanie transgraniczne nie zachodzi.

W części ogólnej prognozy opisano stan środowiska z terenu nadleśnictwa. Omówiono jego położenie, klimat, wody i charakterystykę drzewostanów. Szczególną uwagę zwrócono na wartości przyrodnicze. Podano wyniki przeprowadzonej w nadleśnictwie inwentaryzacji siedlisk i gatunków Natura 2000, podczas której stwierdzono występowanie 7 typów siedlisk przyrodniczych, na łącznej powierzchni **2 292,09** ha.

W dalszej części omówiono stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem. Analizowane obszary chronione położone w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa to rezerваты przyrody: Majówka i Niwa, obszary chronionego krajobrazu: Dolina rzeki Ciemnej, Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska oraz Dolina Proсны. W tej części prognozy omówione zostały przedmioty i cele ochrony ww. obszarów chronionych.

Na terenie Nadleśnictwa Taczanów znajdują się dwa obszary programu Natura 2000 Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007 oraz Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002, których krótka charakterystyka została opisane w kolejnym podrozdziale prognozy. W rozdziale wymienia się też obszar Natura 2000 Glinianki w Lenartowicach PLH300048 znajdujący się jednak poza gruntami zarządzanymi przez nadleśnictwo.

Ogólnie opisano pomniki przyrody oraz rośliny, grzyby i zwierzęta objęte ochroną gatunkową z terenu nadleśnictwa.

W prognozie określono potencjalne miejsca konfliktu między wymogami ochrony przyrody, a zawartością planu urządzenia lasu. Niezgodności mogą dotyczyć tu w szczególności: realizacji składów gatunkowych przyjętych w elaboracie a naturalnych składów gatunkowych drzewostanów siedlisk przyrodniczych, stosowania rębni zupełnej a zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, problemu braku określenia terminów niektórych zabiegów w planie a ochrony ptaków (ryzyko wykonywania zabiegów w okresie lęgowym), wymogi ochrony lasu a konieczność pozostawiania martwego drewna w lesie.

Ogólnie omówiono problemy ochrony przyrody mogące mieć znaczenie dla realizacji planu urządzenia lasu. Chodzi tu głównie o zagrożenia związane z deficytem wody, stan zanieczyszczeń środowiska, zagrożenie pożarowe lasów, niedostosowanie składów gatunkowych drzewostanów do siedlisk przyrodniczych, zagrożenia powodowane przez niektóre gatunki owadów i grzybów.

Prognoza omawia skutki braku zrealizowania zapisów planu urządzenia lasu nadleśnictwa. Wskazuje się tu przede wszystkim na konieczność prowadzenia gospodarki leśnej w oparciu o plany urządzenia lasu (obowiązek ustawowy). Brak realizacji planu spowodowałby zaburzenie cyklu produkcji drewna, co miałyby niekorzystne skutki społeczne i ekonomiczne. Inne najważniejsze skutki braku realizacji planu to zwiększenie zagrożenia pożarowego lasów, wydłużenie okresu przebudowy składu gatunkowego drzewostanów niezgodnych z siedliskowym typem lasu, nadmierne starzenie się drzewostanów i deprecjacja surowca drzewnego, pogorszenie warunków dla rozwoju młodego pokolenia drzew, a tym samym zagrożenie trwałości zespołów roślinnych.

W dalszej części prognozy przeprowadzono szczegółową analizę wpływu planu na środowisko oraz obszary Natura 2000. Przeanalizowano wpływ planu na różnorodność biologiczną, ludzi, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra kultury materialnej. Nie stwierdzono znacząco negatywnego oddziaływania

planu urządzenia lasu na wymienione elementy środowiska. Stwierdzono, że w niektórych przypadkach wpływ ten może być pozytywny.

Analizie poddano także wpływ planu na chronione i zagrożone gatunki roślin i zwierząt. Szczegółowiej omówiono gatunki, w przypadku których, znana jest dokładna lokalizacja stanowisk. W rozdziale przytacza się zalecenia zawarte w planie, których celem jest ochrona gatunków podczas zabiegów gospodarczych m. in. ochrona stanowisk roślin podczas cięć i zrywki w trakcie wykonywania trzebieży i czyszczeń, pozostawianie kęp drzewostanu podczas wykonywania rębni.

W następnych rozdziałach prognozy przeanalizowano wpływ zabiegów zaprojektowanych w p.u.l. na cele ochrony rezerwatów przyrody Majówka i Niwa, obszary chronionego krajobrazu Dolina rzeki Ciemnej, Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska oraz Dolina Proсны. Nie stwierdzono znacząco negatywnego oddziaływania planu na wymienione obszary chronione.

W dalszej części prognozy poddano szczegółowej analizie wpływ zapisów planu na obszary Natura 2000. Przeprowadzono analizę zgodności zaprojektowanych w planie składów gatunkowych odnowień dla siedlisk przyrodniczych, z naturalnymi składami gatunkowymi siedlisk Natura 2000 – nie stwierdzono niezgodności.

Omówiono wpływ zapisów p.u.l. na przedmioty ochrony obszarów siedliskowych Natura 2000. W rozdziale dotyczącym wpływu planu na obszar siedliskowy Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002 szczegółowo przeanalizowano wpływ planu na stanowiące przedmioty ochrony siedliska przyrodnicze 6120, 6140, 6430, 7230, 9110, 9170, 9190, 91D0, 91E0 i 91F0. Analizie poddano także wpływ planu na dwa gatunki stanowiące przedmioty ochrony – kumaka nizinnego i mopka. Nie stwierdzono znacząco negatywnych oddziaływań. W przypadku siedlisk przyrodniczych wskazano na pozytywny wpływ trzebieży, podczas których plan zaleca wykonanie regulacji niewłaściwych składów gatunkowych. Omówiono zalecenia ochronne planu dotyczące rębni zupełnych – pozostawianie kęp drzewostanów i niższych pięter. Zwrócono uwagę na duże powierzchnie siedlisk przyrodniczych pozostawione bez wskazówek gospodarczych (w tym pododdziały z takim zaleceniem zapisanym w Planie Zadań Ochronnych ostoi).

W przypadku obszaru siedliskowego Glinianki w Lenartowicach PLH300048, stwierdzono, że ze względu na położenie w odległości ponad 1 500 m od najbliższych gruntów nadleśnictwa nie ma możliwości wystąpienia negatywnego oddziaływania planu na stanowiska kumaka nizinnego stanowiącego przedmiot ochrony ostoi.

W prognozie opisano też wpływ zapisów planu na siedliska przyrodnicze znajdujące się na gruntach administrowanych przez Nadleśnictwo Taczanów i położonych poza granicami obszarów siedliskowych Natura 2000 – 6510, 9110, 9170, 9190, 91E0, 91F0. Wskazano na pozytywny wpływ trzebieży w płatach siedlisk leśnych (regulacja składów gatunkowych drzewostanów). Wskazano działania ograniczające negatywne oddziaływanie rębni zupełnych: pozostawianie kęp drzewostanów i niższych pięter. Nie stwierdzono znacząco negatywnego oddziaływania.

Kolejnym analizowanym obszarem Natura 2000 jest ostoja ptasia Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007. Na terenach nadleśnictwa stwierdzono występowanie dwóch gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony ostoi – dzięcioła średniego i dzięcioła zielonosiwego. Uznano, że zabiegi projektowane w poszczególnych pododdziałach nie będą oddziaływać negatywnie na populację dzięciołów. Ważniejsze jest tu zachowanie siedlisk – lasów liściastych najlepiej ponad 80-letnich, dębowych w przypadku dzięcioła średniego i bukowych stanowiących siedliska dzięcioła zielonosiwego. Analiza nie wykazała znacząco negatywnego oddziaływania zapisów planu na potencjalne siedliska bytowania ptaków.

W końcowej części prognozy przedstawiono zawarte w planie rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań planu na środowisko oraz rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w planie. W żadnej z przeprowadzonych analiz nie stwierdzono znacząco negatywnego oddziaływania planu urzędzenia lasu. Jednak w pojedynczych przypadkach zaprojektowane w planie zabiegi potencjalnie mogą wywierać niekorzystny wpływ na gatunki uznane za cenne na terenie nadleśnictwa. Dla takich sytuacji w planie przewidziano szereg rozwiązań, które będą negatywny wpływ niwelować np.:

- ochrona podczas cięć pielęgnacyjnych chronionych i zagrożonych gatunków roślin (w trakcie trzebieży, czyszczeń odnowień i pielęgnacji);
- pozostawianie kęp drzewostanu wokół stanowisk chronionych i zagrożonych gatunków roślin podczas rębni;
- podczas cięć zupełnych wykorzystywanie w miarę możliwości drugich pięter i podrostów gatunków właściwych dla siedliska przyrodniczego.

Z powodu nie stwierdzenia w żadnej z analiz prognozy znacząco negatywnego oddziaływania zapisów planu, nie zaprojektowano rozwiązań alternatywnych. Rozwiązania takie zawarte są już w planie. Zaliczyć tu można np. zamieszczone w programie ochrony przyrody zalecenie stosowania specjalnych składów gatunkowych podczas odnowień w miejscu występowania siedlisk przyrodniczych.

3. Wykaz stosowanych skrótów i symboli

3.1 Skróty i symbole zastosowane w tekście

BULiGL – Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej

d-stan – drzewostan

DP – Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa

DS – Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory

TD – typ drzewostanu

GZWP – główne zbiorniki wód podziemnych

IUL – Instrukcja Urządzania Lasu

KDO – klasa do odnowienia

KO – klasa odnowienia

NTG – Narada Techniczno-Gospodarcza

n-ctwo – nadleśnictwo

oddz. – oddział

OOŚ – ocena oddziaływania na środowisko

OZW – obszar mający znaczenie dla Wspólnoty

PGL LP – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe

POP – Program Ochrony Przyrody

PEP – Polityka Ekologiczna Państwa

p.u.l. (plan u.l.) – plan urządzenia lasu

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

ustawa OOŚ – Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Rb. - rębnia

TP – trzebież późna

TSL – typ siedliskowy lasu

TW – trzebież wczesna

I_p – pierwsze piętro drzewostanu

II_p – drugie piętro drzewostanu

3.2 Symbole gatunków drzew

Bk – buk zwyczajny

Brz – brzoza

Db – dąb

Db.s – dąb szypułkowy

Db.c – dąb czerwony

Db.b – dąb bezszypułkowy

Dg – daglezwia zielona

Gb – grab

Kl – klon zwyczajny

Jd – jodła pospolita

Js – jesion

Jw – klon jawor

Md – modrzew

Ol – olsza czarna

So – sosna zwyczajna

Św – świerk pospolity

Wz – wiąz pospolity

Wz.s – wiąz szypułkowy

3.3 Typy siedliskowe lasu

Bśw – bór świeży

Bw – bór wilgotny

Bb – bór bagienny

BMśw – bór mieszany świeży

BMw – bór mieszany wilgotny

BMb – bór mieszany bagienny

LMśw – las mieszany świeży

LMw – las mieszany wilgotny

LMb – las mieszany bagienny

Lśw – las świeży

Lw – las wilgotny

Lł – las łąkowy

Ol – ols

OIJ – ols jesionowy

3.4 Słownik terminów leśnych

Czyszczenia wczesne – zabiegi pielęgnacyjne prowadzone w młodych drzewostanach zwykle przed osiągnięciem przez nie zwarcia. Głównym celem czyszczeń wczesnych jest regulacja składu gatunkowego drzewostanu i usunięcie drzew wadliwych. Dokonuje się wtedy selekcji negatywnej polegającej na usuwaniu drzew niepożądanych w drzewostanie. Czyszczenia wczesne są zabiegiem pielęgnacyjnym bez pozyskania drewna.

Czyszczenia późne – zabiegi pielęgnacyjne prowadzone w młodych drzewostanach po osiągnięciu przez nie zwarcia i zróżnicowaniu pozycji biosocjalnych drzew, mają charakter selekcji negatywnej. Celem czyszczeń późnych jest rozluźnienie drzewostanu i usunięcie drzew niepożądanych w drzewostanie (drzewa wadliwe, rozpieracze), w trakcie czyszczeń późnych może następować pierwsze pozyskanie drewna z drzewostanu.

Typ drzewostanu (TD) – typ drzewostanu przyjmuje się podczas KZP w formie docelowego zestawu pożądanego gatunków drzew, spodziewanego do uzyskania w wieku dojrzałości drzewostanu do odnowienia. Odpowiednio do funkcji lasu typ drzewostanu może przyjmować kierunek gospodarczy (dominacja funkcji produkcyjnej z uwzględnieniem podziału na grupy mezoregionów przyrodniczo-leśnych oraz typy siedliskowe lasu) lub ochronny (dominacja funkcji ekologicznych z uwzględnieniem potrzeb ochrony leśnych siedlisk przyrodniczych).

Gospodarstwa – w ramach obrębu leśnego tworzy się, dla celów planowania urzędowego, jednostki regulacyjne nazywane gospodarstwami. Gospodarstwa tworzy się na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy, a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych).

Gospodarstwo specjalne – zalicza się tu drzewostany pełniące funkcje specyficzne, niezależnie od głównego podziału gospodarczego. Są to np.: rezerwaty przyrody wraz z otulinami, projektowane rezerwaty przyrody, wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne, lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody (w tym na siedliskach łągowych i bagiennych), wyłączone drzewostany nasienne oraz drzewostany zachowawcze, lasy stanowiące ostoje zwierząt objętych ochroną gatunkową.

KDO – klasa do odnowienia – drzewostan użytkowany w ubiegłym dziesięcioleciu rębnią częściową lub gniazdową, w którym powierzchnia odnowiona stanowi mniej niż 50% powierzchni manipulacyjnej (powierzchni działki zrębowej) lub mniej niż 30% w przypadku rębni gniazdowej i w którym nadal przewiduje się stosować (w nadchodzącym 10-leciu) ten sam sposób użytkowania (odnowienia).

KO – klasa odnowienia – drzewostany z reguły rębne i przeszlorębne, podlegające równocześnie użytkowaniu i odnowieniu pod osłoną, w których co najmniej 50% powierzchni, a w drzewostanach użytkowanych rębiami gniazdowymi i stopniowymi, – co najmniej 30% powierzchni, zostało odnowione (naturalnie lub sztucznie) gatunkami głównymi o pełnej przydatności hodowlanej i które nadal wymagają stosowania rębni złożonych ze względu na konieczność odsłaniania (po upływie określonego czasu) młodego pokolenia dla zapewnienia mu właściwych warunków rozwojowych. Do drzewostanów w klasie odnowienia mogą być zaliczane także drzewostany bliskorębne i młodszych klas wieku o niskim zadrzewieniu, przedplonowe lub położone w strefach uszkodzeń, wymagające przebudowy rębiami złożonymi, spełniające wyżej określone warunki procentowe i jakościowe istniejącego odnowienia (Więcko 1996).

Klasy wieku – w leśnictwie wiek drzewostanu zestawia się w klasy obejmujące okresy dwudziestoletnie i zapisywane cyframi rzymskimi (I, II, III itd.). Klasy od I do V dzieli się dodatkowo na 10 letnie podklasy wieku, oznaczając je w ramach klasy, literami: a, b (np. Ia, IIa, itp.) (Instrukcja urządzania lasu 2011 część 1 "Instrukcja sporządzania planu urządzania lasu dla nadleśnictwa" § 32).

Odnowienie – wprowadzanie nowego pokolenia lasu sztucznie lub naturalnie na miejsce dotychczasowych drzewostanów usuniętych w toku użytkowania lub zniszczonych przez kłęski żywiołowe bądź na skutek starości drzewostanu (Więcko 1996).

Pielęgnowanie lasu – polega na harmonijnym godzeniu procesów naturalnych z potrzebami wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. Obejmuje całość czynności gospodarczych związanych z pielęgnowaniem drzewostanu i siedliska, dla utrzymania lub poprawy stabilności mechanicznej drzewostanu i sprawności siedliska, uzyskania wysokiej produkcji surowca drzewnego możliwie najlepszej jakości, przy zachowaniu naturalnej różnorodności biologicznej lasu i jego pozaprodukcyjnych funkcji (Zasady hodowli lasu 2012).

Rębnia – zespół czynności mający na celu stopniową przemianę pokoleń w lesie w sposób zapewniający równoczesne usuwanie drzew lub drzewostanów, tworzenie najkorzystniejszych warunków dla zainicjowania i rozwoju nowego pokolenia drzew pożądaných gatunków, kształtowanie odpowiedniej budowy drzewostanu, zapewnienie naturalnej różnorodności biologicznej i trwałości w zmieniających się warunkach środowiska (Zasady hodowli lasu 2012).

Rębnie złożone – wyróżnione ze względu na sposób cięcia, stwarzający różne możliwości osłony odnowienia przez starodrzew. Do rębni złożonych zalicza się rębnie: częściowe, gniazdowe, stopniowe i przerębne (Zasady hodowli lasu 2012).

Rębnia zupełna = rębnia całkowita – zalecana dla gatunków światłożądnych – odznacza się jednorazowym usunięciem całego drzewostanu z określonej powierzchni z ewentualnym pozostawieniem nasienników, przestojów lub biogrup drzewostanu rębnego. Na otwartej powierzchni zrębowej w wyniku przeważnie sztucznego odnowienia gatunków światłożądnych powstają przestrzennie rozgraniczone uprawy równoległe (Zasady hodowli lasu 2012).

Trzebież późna – zabieg, którego celem jest pielęgnacja drzewostanu, zaś produktem ubocznym jest pozyskiwanie drewna; w trzebieżach późnych pozyskuje się drewno mało-średnio- i wielkowymiarowe.

Trzebież wczesna – zabieg, którego celem jest pielęgnacja drzewostanu, zaś produktem ubocznym jest pozyskiwanie drewna; w trzebieżach wczesnych pozyskuje się drewno małe i średniowymiarowe.

Zalesianie – wprowadzanie lasu na grunty nieleśne, dotychczas użytkowane rolniczo lub stanowiące nieużytki czasowe (Więcko 1996).

Zasięg terytorialny nadleśnictwa – umowna granica działania nadleśnictwa. W zasięgu terytorialnym znajdują się zarówno grunty administrowane przez PGL LP, jak i grunty innych form własności, do których p.u.l. się nie odnosi.

4. Udział społeczeństwa w procesie tworzenia projektu planu urządzenia lasu

Potwierdzeniem przeprowadzenia konsultacji społecznych na poszczególnych etapach opracowania projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Taczanów są następujące dokumenty:

- kopie zaproszeń na posiedzenia Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej;
- kopie list obecności uczestników posiedzeń Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej;
- kopie ogłoszeń w prasie o wyłożeniu projektu planu urządzenia lasu do wglądu w siedzibie nadleśnictwa.

5. Informacje ogólne

5.1 Podstawa prawna prognozy oddziaływania na środowisko

Podstawą prawną opracowania prognozy jest Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. 2020 poz. 283).

Przy sporządzaniu prognozy wzięto też pod uwagę zapisy następujących aktów prawnych

ustaw:

- *Ustawę z dnia 28 września 1991 r. o lasach tekst jednolity (Dz. U. z 2020 r. poz. 1463);*
- *Ustawę z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych tekst jednolity (Dz. U. 2017 poz. 1161);*
- *Ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska tekst jednolity (Dz. U. 2020 poz. 1219);*
- *Ustawę z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie tekst jednolity (Dz. U. 2020 poz. 1683);*
- *Ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody tekst jednolity z późn. zm (Dz. U. z 2020 r. poz. 55);*
- *Ustawę z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie tekst jednolity z późn. zm. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1862);*

rozporządzeń:

- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014, poz. 1409);*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. 2014, poz. 1408);*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 Nr 0, poz. 2183);*

- *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko tekst jednolity (Dz. U. 2019, poz. 1839);*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000 tekst jednolity (Dz. U. 2014 poz. 1713);*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 sierpnia 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz. U. poz. 1302);*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 lipca 2019 r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku (Dz. U. 2019, poz. 1383);*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.);*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz. U. 2017, poz. 2408);*

Dodatkowo uwzględnia się prawo wspólnotowe:

- *Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;*
- *Dyrektywę Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków niektórych publicznych i prywatnych przedsięwzięć dla środowiska (znowelizowana Dyrektywą Rady 97/11/WE z dnia 3 marca 1997 r.);*
- *Dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory;*
- *Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny oddziaływania na środowisko pewnych planów i programów;*
- *Dyrektywę 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu.*

oraz prawo międzynarodowe:

- *Konwencję o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, sporządzona w Ramsarze dnia 2 lutego 1971 r.;*
- *Konwencję o ochronie europejskiej dzikiej fauny i flory oraz siedlisk przyrodniczych sporządzona w Bernie dnia 19 października 1979 r.;*
- *Konwencję o ochronie różnorodności biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r.*

5.2 Zakres dokumentu

Prognoza oddziaływania na środowisko oparta jest na wytycznych ustawy OOS zawartych w art. 51. pkt. 2.1. Celem prognozy OOS jest określenie wpływu zaprojektowanych działań na środowisko i obszary Natura 2000. Zakres prognozy uzgodniony został między RDLP w Poznaniu a RDOŚ w Poznaniu. Zakres prognozy uzgodniony został też z Wielkopolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu.

5.3 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko

Prognoza oddziaływania planu u.l. na środowisko jest to dokument powstały w oparciu o kompleksowy zbiór informacji dotyczących obszarów i gatunków chronionych na terenie nadleśnictwa. W celu jak najdokładniejszego opracowania zagadnień związanych z prognozą korzystano z dostępnych materiałów. Wśród najważniejszych znalazły się:

- *Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Taczanów (zawiera spis gatunków chronionych oraz cennych roślin i zwierząt na terenie nadleśnictwa);*
- *Powszechna inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, (przeprowadzona na podstawie Zarządzenia nr 31 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 lipca 2006 r.);*
- *Opracowanie fitosocjologiczne gruntów Nadleśnictwa położonych w granicach obszaru Natura 2000 Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002;*
- *Plan ochrony rezerwatu przyrody Majówka;*
- *Plan ochrony rezerwatu przyrody Niwa;*

- *Standardowe Formularze Danych dla obszarów Natura 2000* (określają szczegółowo przedmioty ochrony obszarów programu Natura 2000).

5.4 Zawartość planu urządzenia lasu

Strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko wprowadzono m.in. w celu wspierania trwale zrównoważonej gospodarki leśnej prowadzonej w lasach na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach. Określone w ww. ustawie zasady zobowiązują właścicieli lasów do ich zachowania oraz do szeroko rozumianej ochrony leśnych zasobów. Niniejsza ustawa określa również, że prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej ma odbywać się według p.u.l. lub uproszczonego planu urządzenia lasu, które to dokumenty sporządza się na okres 10 lat (Art. 4.18). Przedmiotem planu urządzenia lasu są lasy w rozumieniu art. 3 ustawy o lasach oraz grunty przeznaczone do zalesienia. W PGL LP plany realizowane są w obrębie nadleśnictw.

Zawartość planu u.l. określa Instrukcja Urządzania Lasu z 2011 r. W skład p.u.l. wchodzi:

1) opis taksacyjny lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia, według stanu na dzień 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania sporządzanego projektu planu urządzenia, a w nim:

a) dokładna lokalizacja drzewostanu (adres leśny i administracyjny) oraz rodzaj użytku gruntowego i jego powierzchnia;

b) opis siedliska leśnego z uwzględnieniem informacji o terenie, glebie, pokrywie gleby i runie leśnym;

c) funkcja lasu i cele gospodarowania: typ drzewostanu (o kierunku gospodarczym lub ochronnym odpowiednio do funkcji lasu) oraz wiek dojrzałości rębnej drzewostanu;

d) opis drzewostanu wraz z liczbowymi elementami jego charakterystyki (średnie wymiary drzew, klasa bonitacji drzewostanu, miąższość grubizny, przyrost miąższości);

e) planowane czynności gospodarcze;

2) tabele powierzchni i miąższości drzewostanów według klas wieku oraz:

a) gatunków drzew w drzewostanie;

b) typów siedliskowych lasu;

c) klas bonitacji drzewostanów;

d) funkcji lasów;

3) zestawienie powierzchni lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia według rodzajów użytków gruntowych z podziałem na województwa, powiaty i gminy;

- 4) mapa gospodarcza lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia; przy przyjętej technologii leśnej mapy numerycznej, zwanej dalej LMN, obowiązuje na niej zakres informacji odpowiedni dla skali 1: 5000 lub większej;
- 5) ogólny opis lasów i gruntów urządzanego obiektu z uwzględnieniem położenia geograficznego, analizy dotychczasowej gospodarki leśnej (wraz z oceną tej gospodarki dokonaną przez dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych), opisu stanu lasu i analizy stanu zasobów drzewnych oraz opisu warunków przyrodniczych i warunków ekonomicznych produkcji leśnej; w praktyce w ogólnym opisie zamieszcza się również cały rozdział dotyczący gospodarki przyszłej, w tym m.in. zagadnienia, o których mowa w kolejnych punktach (6, 7 i 8), a także protokoły ustaleń Komisji Założeń Planu, Narady Techniczno-Gospodarczej oraz Komisji Projektu Planu;
- 6) zestawienia powierzchni według czynności gospodarczych, zagregowane z opisów taksacyjnych lub wykazów zadań;
- 7) program ochrony przyrody;
- 8) opis celów i zasad trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej wraz z przewidywanymi sposobami ich realizacji i wynikającymi stąd zadaniami dotyczącymi:
 - a) maksymalnej ilości drewna przewidzianej do pozyskania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu, zwanej etatem cięć;
 - b) pielęgnowania upraw, młodników i drzewostanów średnich klas wieku (do rozpoczęcia w nich procesu odnowienia z zastosowaniem rębni);
 - c) zalesień i odnowień;
 - d) ukierunkowań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej wraz z odpowiednimi mapami przeglądowymi;
 - e) ukierunkowań z zakresu gospodarki łowieckiej wraz z odpowiednią mapą przeglądową;
 - f) ukierunkowań z zakresu ubocznego użytkowania lasu;
 - g) potrzeb z zakresu infrastruktury technicznej, w szczególności z zakresu turystyki i rekreacji.

Projekt planu u.l. podlega zatwierdzeniu przez ministra ds środowiska. Przedmiotem decyzji zatwierdzającej są:

- opis lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia;
- analiza gospodarki leśnej w minionym okresie;
- POP;

- określenie zadań gospodarczych (etat miąższościowy użytków głównych, projektowana powierzchnia do zalesień, odnowień i pielęgnacji, zadania dotyczące ochrony lasu, gospodarki łowieckiej oraz infrastruktury technicznej).

Tabela 1. Elementy p.u.l. mogące oddziaływać na środowisko lub obszary Natura 2000

Rodzaj zabiegu lub zapisu w planie	Szczegółowość informacji zapisana w planie urządzenia lasu	Możliwe negatywne oddziaływania	Opis	Skala (% powierzchni nadleśnictwa)
Zalesianie	Do konkretnego wydzielenia	Znacząco negatywne w przypadku zalesiania siedlisk nieleśnych z załącznika I DS	W planie nie zaprojektowano zalesień.	-
Odnowienia	Do konkretnego wydzielenia	Negatywne w przypadku stosowania składów gatunkowych zupełnie niezgodnych z typem lasu	Skład gatunkowy upraw wynika z ustaleń Komisji Założeń Planu. Odnowienia zaplanowano na powierzchni 1 630,84 ha	11,20%
Rębnia I	Do konkretnego wydzielenia	Znacząco negatywne w przypadku niektórych gatunków i siedlisk, zależnie od liczby stanowisk	Sposób gospodarowania przyjęty ze względu na typ siedliskowy lasu, TD oraz aktualny skład gatunkowy. Zaplanowano na pow. 959,76 ha	6,59%
Składy gatunkowe upraw	Do typów siedliskowych lasu w ramach TD	Negatywne w przypadku stosowania składów gatunkowych niezgodnych z typem lasu	Skład gatunkowy upraw wynika z ustaleń KZP. TD zapisano w elaboracie. Specjalne składy odnowień dla wydzieleni ze stanowiskami siedlisk przyrodniczych zapisano w POP	—
Etat cięć użytków głównych (rębnych i przedrębnych)	Dla całego nadleśnictwa	Oddziaływanie negatywne w przypadku przyjęcia etatu znacznie przekraczającego możliwości przyrostowe drzewostanów	Określa maksymalną, możliwą do pozyskania miąższość drzewostanów w okresie obowiązywania planu	67,75% ¹
Zalecenie usuwania drzew zasiedlonych przez szkodniki wtórne	Ogólny zapis dotyczący całego nadleśnictwa	Negatywne, jeżeli usuwany jest cały posusz (zmniejszenie zasobów martwego drewna) lub usuwane drzewa są miejscem występowania cennych gatunków	W planie wyznaczono ekosystemy reprezentatywne, na których nie wykonuje się zabiegów gospodarczych	97,75% ²

¹ – obliczone jako procent sumy powierzchni użytków rębnych i przedrębnych w stosunku do powierzchni leśnej nadleśnictwa

² – powierzchnia leśna pomniejszona o powierzchnię leśną zaliczoną do ekosystemów reprezentatywnych w stosunku do powierzchni leśnej nadleśnictwa

5.5 Główne cele planu urządzenia lasu

Zgodnie z zapisami ustawy OOS „Progniza zawiera informacje o (...) głównych celach projektowanego dokumentu ” (art.51.1).

Plan u.l. ma za zadanie wprowadzenie ogólnokrajowych zasad opracowanych w celach zapewnienia istnienia i prawidłowego funkcjonowania lasów na poziom lokalny, w postaci średniookresowych celów gospodarowania określanych dla nadleśnictwa.

Główne cele urządzania lasu, na których oparty jest plan u.l. zawarte są w Instrukcji Urządzania Lasu, która jest załącznikiem do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie Instrukcji urządzania lasu. IUL jest oparta na obowiązujących aktach prawnych oraz stanowi podstawę planowania gospodarowania w lasach. Do głównych założeń (celów) urządzania zalicza się:

- inwentaryzację i ocenę stanu lasu, w tym gleb, siedlisk i drzewostanów;
- rozpoznanie walorów przyrodniczych;
- określenie i podział lasu wg pełnionych funkcji;
- projektowanie zabiegów gospodarczych dostosowanych do wieku, struktury i składu gatunkowego;
- określenie stopnia uszkodzenia drzewostanów oraz zadań z zakresu hodowli, ochrony i gospodarki łowieckiej;
- ustalenie etatów cięć użytkowania rębego i przedrębnego.

5.6 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia planu urządzania lasu

Przy sporządzaniu planu urządzania lasu dla Nadleśnictwa Taczanów oraz w późniejszej analizie wyznaczonych zadań, czyli w ocenie oddziaływania p.u.l. na środowisko, wzięto pod uwagę, obok prawa krajowego, dokumenty o znaczeniu międzynarodowym. Obowiązujące konwencje i dyrektywy mają obecnie ogromne znaczenie w niemal każdej dziedzinie gospodarki, jednak największe odzwierciedlenie znajdują w dziedzinach bezpośrednio związanych z przyrodą, m.in. w leśnictwie.

Cele dotyczące ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia p.u.l. znajdują się m.in. w przedstawionych niżej dokumentach.

Polityka leśna państwa z 1997 r.

„Nadrzędnym celem polityki leśnej jest wyznaczenie kompleksu działań kształtujących stosunek człowieka do lasu, zmierzających do zachowania, w zmieniającej się rzeczywistości przyrodniczej i społeczno-gospodarczej, warunków do trwałej w nieograniczonej perspektywie czasowej wielofunkcyjności lasów, ich wszechstronnej użyteczności i ochrony

oraz roli w kształtowaniu środowiska przyrodniczego zgodnie z obecnymi i przyszłymi oczekiwaniami społeczeństwa” (rozdział III, 1.).

Krajowy program zwiększania lesistości.

Zakłada zwiększenie lesistości kraju do 30% w 2020 roku i 33% w połowie XXI wieku.

Dyrektywa Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa).

Dyrektywa stanowi jedną z podstaw europejskiego programu ochrony przyrody – Natura 2000. Określa ważne, w skali europejskiej, gatunki roślin i zwierząt oraz typy siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których, kraje członkowskie zobowiązane są powołać obszary Natura 2000. Dyrektywa jest wiążąca dla wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej, które muszą wprowadzić jej postanowienia do prawa krajowego.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa; (Dyrektywa Ptasia).

Podstawowym celem DP jest ochrona przed wyginieciem populacji ptaków występujących w stanie dzikim na terenie Unii Europejskiej. Drugim celem dyrektywy jest prawne uregulowanie zasad handlu i odłowu ptaków oraz przeciwdziałanie bezprawnemu zabijaniu ptaków.

Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, sporządzona w Ramsarze dnia 2 lutego 1971 r. (Konwencja Ramsarska).

Ochrona obszarów wodno-błotnych wprowadzana jest głównie ze względu na ochronę środowiska życia zamieszkującego te tereny ptactwa wodnego.

Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, sporządzona w Paryżu dnia 16 listopada 1972 roku.

Konwencja ta jest podstawowym instrumentem, kształtującym politykę poszczególnych państw w zakresie dziedzictwa kulturowego.

Konwencja o ochronie gatunków wędrownych dzikich zwierząt, sporządzona w Bonn dnia 29 czerwca 1979 roku (Konwencja Bońska).

Celem konwencji jest ochrona dzikich zwierząt migrujących, stanowiących niezastąpiony element środowiska naturalnego.

Konwencja o ochronie europejskiej dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych sporządzona w Bernie dnia 19 października 1979 r. (Konwencja Berneńska).

Dotyczy ochrony gatunków zagrożonych i ginących oraz rzadkich siedlisk przyrodniczych, zwłaszcza na terenie Wspólnoty Europejskiej.

Konwencja o ochronie różnorodności biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r. (Konwencja z Rio).

W świetle tego dokumentu, działalność związana z ochroną bioróżnorodności oraz jej zrównoważonym użytkowaniem ściśle się ze sobą łączy i uzupełnia. Konieczność korzystania z zasobów niesie za sobą potrzebę ich ochrony. Konwencja wprowadza pojęcia: zrównoważonego leśnictwa i rolnictwa, zrównoważonej eksploatacji zasobów przyrody oraz pojęcie ekorozwoju.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej.

Dokument wymienia szereg działań mających minimalizować możliwość wystąpienia szkód podczas prowadzenia prac leśnych.

Sposoby realizacji celów ochrony środowiska zawartych w wyżej wymienionych dokumentach to m.in.:

- przyjęcie etatów użytkowania przedrębego i rębego na poziomie zabezpieczającym zasadę trwałości i wielofunkcyjności lasu;
- realizację zasady kompleksowej ochrony ekosystemów leśnych poprzez wyróżnienie i uwzględnienie pełnionych przez nie funkcji ochronnych, optymalne dostosowanie wieków rębności poszczególnych gatunków drzew do istniejących warunków przyrodniczych oraz pełnionych funkcji produkcyjnych i ochronnych;
- możliwość stosowania składów gatunkowych upraw dostosowanych do naturalnych składów gatunkowych siedlisk leśnych;
- możliwość unaturalniania drzewostanów antropogenicznie zniekształconych poprzez projektowanie ich przebudowy;
- respektowanie konieczności ochrony strefowej chronionych gatunków ptaków zgodnie z zaleceniem Dyrektywy Ptasiej;
- wyznaczanie ostoi ksylobiontów;
- stosowanie zasad proekologicznych, bezpiecznych sposobów użytkowania lasu (biooleje, okresowe szkolenia, bezpieczne technologie, wyznaczanie szlaków zrywkowych);
- realizacja działań w zakresie szeroko pojętej edukacji leśnej społeczeństwa, w tym opracowywanie programów ochrony przyrody i prognoz oddziaływania planu u.l. na środowisko.

5.7 Powiązania planu urządzenia lasu z innymi dokumentami, w tym dokumentami, dla których zostały sporządzone strategiczne oceny

Zapisy planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Taczanów uwzględniają wytyczne zawarte w dokumentach planistycznych opracowanych dla tego obszaru. Wśród najważniejszych znajdują się:

- Plan Ochrony rezerwatu przyrody Majówka (Kostańczuk 2005);
- Plan Ochrony rezerwatu przyrody Niwa (Kiczyńska i in. 2007);
- Plan Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007;
- Plan Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002;
- Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020;
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020.

5.8 Metody analizy skutków realizacji postanowień planu oraz częstotliwość jej przeprowadzenia

Do czasu wypracowania szczegółowej metodyki analizy skutków postanowień planu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia przyjąć następujący sposób postępowania.

Do analizy skutków realizacji postanowień planu przyjąć wskaźniki:

- procentowe zaawansowanie wykonania zadań gospodarczych i ochronnych w obszarach Natura 2000 w okresie realizacji planu urządzenia lasu;
- skład gatunkowy drzewostanów (w tym nowozakładanych upraw) w kontekście potencjalnego typu lasu na siedliskach przyrodniczych w obszarach Natura 2000;
- występowanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie na terenie siedlisk przyrodniczych;
- występowanie drewna martwego stojącego i leżącego na terenie siedlisk przyrodniczych;
- powierzchnia uznanych odnowień naturalnych w obrębie siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000;

- udział powierzchniowy starodrzewi (drzewostanów VI, VII, VIII i starszych klas wieku) na siedliskach przyrodniczych w obszarach Natura 2000;
- stan wykształcenia i zachowania siedlisk przyrodniczych (np. według kryteriów inwentaryzacji z lat 2006 – 2007: kategorie A, B, C);
- stan oraz ilość przedmiotów ochrony na terenie nadleśnictwa, według Ustawy o ochronie przyrody;
- przeciętny wiek drzewostanów w nadleśnictwie, obrębach leśnych oraz obszarach Natura 2000.

Monitoring skutków realizacji postanowień planu urządzenia lasu przeprowadzić jednokrotnie podczas rewizji pul.

5.9 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Ze względu na położenie Nadleśnictwa Taczanów (ponad 140 km w linii prostej od najbliższej granicy państwa) nie przewiduje się sytuacji, w których mogłoby wystąpić oddziaływanie transgraniczne.

6. Opis, analiza i ocena stanu środowiska

6.1 Położenie oraz budowa geologiczna

Nadleśnictwo położone jest w południowej części województwa wielkopolskiego. Jest jednym z 25 nadleśnictw Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu.

Według podziału na regiony geobotaniczne J. M. Matuszkiewicza (2008) nadleśnictwo położone jest w Prowincji Środkowoeuropejskiej, Podprowincji Środkowoeuropejskiej Właściwej, Dziale Brandenbursko-Wielkopolskim (B), Krainie Środkowowielkopolskiej (B.2), Okręgu Jarocińsko-Rychwalskim (B.2.5); Krainie Południowowielkopolsko-Łużyckiej (B.4), Podkrainie Południowowielkopolskiej (B.4b), Okręgach Wysoczyzny Kaliskiej (B.4b.8), Doliny Baryczy (B.4b.12), Wzgórz Ostrzeszowskich (B.4b.14) i Doliny Górnej Prosnicy (B.4b.16).

Położenie nadleśnictwa w ramach regionalizacji przyrodniczo-leśnej (Zielony, Kliczkowska 2012) przedstawia się następująco: Kraina Wielkopolsko-Pomorska (III), Mezoregiony: Doliny Środkowej Warty (III – 30), Krotoszyński (III – 32), Borów Grodzieckich (III-33) i Mezoregionie Kotliny Żmigrodzkiej, Milickiej i Grabowskiej (III – 35) oraz Kraina Śląska (V), Mezoregion Wzgórz Trzebnicko-Ostrzeszowskich (V-17).

Położenie nadleśnictwa według podziału Polski na regiony fizyczno-geograficzne w układzie dziesiętnym (Kondracki 2000) jest następująco: Obszar – Europa Zachodnia; Podobszar – Pozaalpejska Europa Środkowa (1-924.3); Prowincja Nizy Środkowoeuropejskiego (31); Podprowincja – Niziny Środkowopolskie (318): Makroregion – Nizina Południowowielkopolska (318.2), Mezoregiony: Wysoczyzna Kaliska (318.12), Równina Rychwalska (318.16) i Kotlina Grabowska (318.21); Makroregion – Obniżenie Milicko-Głogowskie (318.3), Mezoregion Kotliny Milicka (318.34); Makroregion – Wał Trzebnicki (318.4), Mezoregion Wzgórz Ostrzeszowskie (318.46).

Obszar nadleśnictwa leży w pasie Wzniesień Śląsko-Wielkopolskich, utworzonych w okresie zlodowacenia środkowopolskiego, stadiału Warty, a także procesów rzeźbotwórczych działających po ustąpieniu lądolodu. Krajobraz przeważającej części obiektu (Wysoczyzna Kaliska) przeobrażony jest procesami peryglacjalnymi, co przejawia się głównie w braku rynien, zamkniętych kotlin, sandrów, wyniesień i stromizn. Poza nielicznymi pagórkami moreny czołowej dominują tu rozległe równiny płaskiej moreny

dennej położone na wysokości od 125-150 m n.p.m. Zbudowane są głównie z glin. W rejonie krotoszyńskim gliny płytko zalegają na łałach pliocenńskich.

Niewielki, północno-wschodni fragment obszaru (Równina Rychwalska) znajduje się na płaskiej nizinie, pokrytej piaskami drobnoziarnistymi, miejscami zalegającymi na glinach morenowych. Wysokość nad poziomem morza kształtuje się tu od 95 do ok. 100 m.

Południowo-wschodnia część nadleśnictwa (Kotlina Grabowska) położona jest w części pradoliny Proсны. Charakterystyczną cechą tego obszaru są szerokie podmokłe terasy rzeczne wraz z licznymi polami wydmyowymi. Ich wysokość waha się tu od 125-135 m n.p.m.

Południową część opisywanego terenu (okolice Mikstatu) stanowi skrawek Wzgórz Ostrzeszowskich, wcinających się między Kotlinę Grabowską i Odolanowską. Wzgórz zbudowane są ze starszych form geologicznych (często trzeciorzędowych) spiętrzonych przez łałdolód. Występuje tu najwyżej położony fragment lasów Nadleśnictwa Taczanów (ok. 210 m n.p.m.).

6.2 Charakterystyka drzewostanów i ekologiczna ocena stanu lasu

W nadleśnictwie przeważają drzewostany wielogatunkowe (łączy udział powierzchniowy drzewostanów dwu-, trzy-, cztero- i więcej gatunkowych wynosi 65,8%).

Wśród drzewostanów nadleśnictwa zdecydowanie dominują drzewostany jednopiętrowe stanowiące 89,9% udziału powierzchniowego. Drzewostany wielopiętrowe oraz o budowie przerębowej nie występują. Zdecydowana większość drzewostanów pochodzi z odnowień sztucznych – stanowią one 98,4% powierzchni leśnej. Odnowienia naturalne – z samosiewu wykazano na 1,5% powierzchni leśnej.

W nadleśnictwie znaczną powierzchnię zajmują drzewostany rosnące na siedliskach naturalnych i zbliżonych do naturalnych – zajmują łącznie 67,7% powierzchni leśnej. Nie stwierdzono siedlisk przekształconych i zdewastowanych.

Jedną z form degeneracji lasu spotykaną w nadleśnictwie jest borowacenie (określa się ją dla drzewostanów na siedliskach borów mieszanych, lasów mieszanych i lasów). Ta forma zniekształcenia występuje na 66,2% powierzchni. Najczęstsze jest borowacenie słabe obejmujące 50,5% powierzchni.

Kolejną formą degeneracji jest neofityzacja, która w drzewostanach nadleśnictwa związana jest z obecnością 8 gatunków obcego pochodzenia. Największy udział powierzchniowy wykazuje czeremcha amerykańska występująca na powierzchni 8 185,37 ha

(udział 60,5%). Drugim, pod względem udziału powierzchniowego gatunkiem jest robinia akacjowa z arealem 1 327,18 ha (udział 9,8%). Trochę większe znaczenie może mieć też dąb czerwony zajmujący powierzchnię 358,80 (udział 2,7%). Pozostałe gatunki (daglezja zielona, sosna czarna, śnieguliczka biała, klon jesionolistny, sosna wejmutka zajmują poniżej 1% udziału powierzchniowego każdy.

Ponadto na terenie nadleśnictwa stwierdzono występowanie następujących neofitów: bzu lilaka *Syringa vulgaris* – występuje przy zabudowaniach, terenach zdewastowanych po dawnych osadach, przy cmentarzach i w parkach; niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora* – spotykanego masowo na żyznych siedliskach lasowych, nawłoci kanadyjskiej *Solidago canadensis* i nawłoci olbrzymiej *Solidago gigantea* – występującą na siedliskach ruderalnych, przydrożach, aluwiach, skrajach wilgotnych lasów i brzegach rowów oraz erechtitesa jastrzębcowatego *Erechtites hieracifolia* często spotykanego na zrębach.

6.3 Siedliska przyrodnicze

Pierwszą inwentaryzację siedlisk przyrodniczych nadleśnictwo przeprowadziło w latach 2006 i 2007 na podstawie Zarządzenia nr 31 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 lipca 2006 r. oraz Decyzji nr 61 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 25.07.2006 roku w sprawie przeprowadzenia w roku 2006 i 2007 powszechnej inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. W latach 2019 – 2020 r. równoległe z pracami urzędowymi Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu wykonywało weryfikację siedlisk przyrodniczych. Wyróżniono siedem typów siedlisk na łącznej powierzchni 2 292,09 ha. Wśród nich najczęstsze są grądy 9170 i kwaśne dąbrowy 9190. Łącznie te dwa siedliska stanowią ponad 94% powierzchni siedlisk i razem tworzą zwarte kompleksy szczególnie w leśnictwach Taczanów i Koryta. Trochę większy udział mają jeszcze łągi 91E0 (2% powierzchni siedlisk), reprezentowane w nadleśnictwie przez zespół łągu jesionowo-olszowego *Fraxino-Alnetum*, natomiast łągi dębowo-wiązowo-jesionowe 91F0 spotykane są rzadko – pojedyncze płaty stwierdzono w leśnictwach Grodzisko, Gołuchów Taczanów, Koryta i Nowy Staw. Kwaśne buczyny niżowe 9110 (0,6% udziału powierzchniowego) występują głównie w leśnictwie Koryta oraz sporadycznie w leśnictwach Taczanów i Biskupice.

Siedliska nieleśne reprezentowane są przez łąki świeże 6510, stanowiące ponad 2% udziału powierzchniowego siedlisk oraz łąki trzęślicowe 6410 odnotowane w leśnictwie Koryta (oddz. 2231,m).

Tabela 2 Siedliska przyrodnicze Nadleśnictwa Taczanów

Lp.	Nazwa siedliska	Kod siedliska	Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002	Pow. [ha] poza obszarami OZW	Pow. razem [ha]
1.	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	6410	1,38		1,38
2.	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	6510	1,65	55,98	57,63
3.	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	9110	10,96	4,11	15,07
4.	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	9170	361,48	860,74	1 222,22
5.	Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	9190	612,57	318,66	931,23
6.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)*	91E0		47,90	47,90
7.	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	91F0	4,90	11,76	16,66
Razem			992,94	1 299,15	2 292,09

* siedlisko priorytetowe

6.4 Walory kulturowe

Na terenach zarządzanych przez nadleśnictwo znajdują się liczne obiekty, stanowiące pamiątki historii tych ziem, takie jak stare cmentarze, krzyże pamiątkowe i mogiły. Łącznie na gruntach nadleśnictwa stwierdzono 9 tego typu obiektów.

6.5 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

6.5.1 Rezerwaty przyrody

Majówka. Rezerwat został powołany na mocy Zarządzenia Nr 301 Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15 września 1958 roku. Aktualnie obowiązuje Zarządzenie nr 22/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 9 czerwca 2011 r. z późn. zm.

Rezerwat „Majówka” położony jest wewnątrz kompleksu leśnego, ze wszystkich stron graniczy z gruntami administrowanymi przez Nadleśnictwo Taczanów. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie i utrzymanie populacji jodły i świerka na granicy ich naturalnego zasięgu.

Obecnie w skład rezerwatu wchodzi pododdziały 589d, f, g, h, ~c w leśnictwie Biskupice o łącznej powierzchni 8,04 ha. Rezerwat posiada otulinę wyznaczoną w pododdziale 590f.

W rezerwacie „Majówka” występują drzewostany mieszane, na ogół jednopiętrowe z przewagą gatunków iglastych. Gatunkiem panującym jest sosna zwyczajna *Pinus sylvestris*, a współpanującym jodła pospolita *Abies alba*. Gatunki liściaste reprezentowane są przez współpanujący dąb szypułkowy *Quercus robur* i domieszkową olszę czarną *Alnus glutinosa*. Dwupiętrowy drzewostan występuje tylko w pododdziale 589g, gdzie gatunkiem panującym jest świerk pospolity *Picea abies*, a współpanującymi jodła pospolita, sosna zwyczajna i brzoza brodawkowata *Betula pendula*. W pododdziale 589f domieszkę stanowi buk zwyczajny *Fagus sylvatica*.

Jodła pospolita jest gatunkiem stanowiącym główny przedmiot ochrony w rezerwacie. Osiąga wiek 165 lat. Występuje w górnym piętrze drzewostanu, osiągając wysokość 30 m. Liczne są odnowienia naturalne tego gatunku pod okapem drzewostanu.

Teren rezerwatu jest objęty ochroną czynną. Wśród zidentyfikowanych zagrożeń dla zachowania celu jego ochrony wymienia się: nadmierny rozwój jeżyn, malin i traw, zgryzanie i spalowanie młodego pokolenia jodły przez zwierzynę płową oraz zagrożenia antropogeniczne – wydeptywanie, pozyskiwanie drzewek i stroiszu, zbiór ziół i innych roślin.

Rezerwat posiada aktualny plan ochrony zatwierdzony Rozporządzeniem Nr 224/06 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 215 poz. 5427). Nadleśnictwo realizuje zaplanowane działania ochronne poprzez inicjowanie oraz monitoring odnowień naturalnych jodły. Utrzymywane jest ogrodzenie chroniące młode pokolenie, planowo do momentu osiągnięcia przez podrost wysokości 2 m.

Niwa. Rezerwat został powołany na mocy Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 28 stycznia 1959 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Aktualnie obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 6 czerwca 2018 r.

Celem powołania rezerwatu jest obecnie ochrona spontanicznych procesów ekologicznych przebiegających w ekosystemach leśnych. W jego skład wchodzi pododdziały 610d, f, g, h, s, ~a, ~b, ~c leśnictwa Biskupice, o łącznej powierzchni 16,52 ha.

Typem siedliskowym lasu dominującym na terenie rezerwatu jest las mieszany świeży (LMśw). Fragmentarycznie występuje też las mieszany wilgotny (cz. oddz. 610f) i bór mieszany świeży (cz. oddz. 610d). Z leśnych zbiorowisk fitosocjologicznych wyróżniono w rezerwacie kontynentalny bór mieszany *Quercus roboris-Pinetum* (dominujący zespół w rezerwacie) i grąd środkowoeuropejski *Galio sylvatici-Carpinetum*. W rowie (oddz. 610s)

przecinającym rezerwat stwierdzono 3 stanowiska zbiorowisk roślin pleustonowych *Lemno-minoris-Salvinietum natantis*.

Panującym gatunkiem lasotwórczym w rezerwacie „Niwa” jest sosna zwyczajna występująca na wszystkich siedliskach (silna pinetyzacja). Drugie miejsce pod względem zajmowanej powierzchni zajmuje dąb szypułkowy. Grab zwyczajny występuje w II piętrze drzewostanów. Pozostałe gatunki (świerk pospolity, brzoza brodawkowata, olsza czarna, jodła pospolita, wiąz szypułkowy i lipa drobnolistna) stanowią niewielką domieszkę.

Teren rezerwatu był obiektem badań mykologicznych. Na jego obszarze stwierdzono występowanie 115 gatunków grzybów z klas *Ascomycetes* i *Basidiomycetes*.

Rezerwat posiada aktualny plan ochrony ustanowiony Rozporządzeniem Nr 26/08 Wojewody Wielkopolskiego z dn. 23 października 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dn. 13 listopada 2008 r. Nr 192, poz. 3189).

Zagrożenia wewnętrzne zidentyfikowane na terenie rezerwatu to ustępowanie świerka z d- stanów, synantropizacja szaty roślinnej i gatunki obce geograficznie (czeremcha amerykańska, dąb czerwony, modrzew, daglezwia zielona), mała ilość mikrosiedlisk dla roślin zarodnikowych i penetracja ekosystemów leśnych przez zbieraczy grzybów. Największym zagrożeniem zewnętrznym jest odwodnienie terenu. Przewidywane rodzaje działań ochronnych to:

- wycięcie i usunięcie z terenu rezerwatu dębu czerwonego, modrzewia, daglezwii zielonej (oddz. 610d) i czeremchy amerykańskiej (oddz. 610d,f) – działanie zrealizowane przez Nadleśnictwo;
- remont istniejących lub realizacja nowych zastawek (na granicy 610d, h oraz na granicy 610d, g) – obecnie wykonanie zadania wydaje się niezasadne ze względu na brak wody w cieku przechodzącym przez rezerwat;
- wzmożona kontrola rezerwatu przez służby leśne (cały teren rezerwatu) – działanie realizowane przez Nadleśnictwo.

W pobliżu granic rezerwatu (oddz. 611c) w ramach programu „Małej retencji” wykonano mały zbiornik retencyjny i przepust, co może być korzystne także dla zachowania jego celów ochronnych.

Tabela 3 Ogólna charakterystyka rezerwatów przyrody

Nazwa rezerwatu	Rok utworzenia, źródła publikacji	Polożenie - leśnictwo oddział	Typ i podtyp rezerwatu według dominującego:		Powierzchni: [ha] według:		Powierzchnia [ha] objęta ochroną:		Ważniejsze:		Działania ochronne przewidziane w planie ochrony
			przedmiotu ochrony	typu ekosystemu	Zarz.	PUL	ściską	czynną	zbiorowiska, zespoły roślinne	grupy zwierząt	
Majówka	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 14 czerwca 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody „Majówka” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2017 r. poz. 4750); Zarządzenie Nr 4/12 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 17 kwietnia 2012 r. zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody „Majówka” (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2012 r., poz. 1966); Zarządzenie Nr 22/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 9 czerwca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Majówka” (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2011 r. Nr 214, poz. 3330) Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15 września 1958 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1958 r. Nr 73, poz. 430); Obwieszczenie Woj. Wielkopolskiego z dnia 4 października 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2001 r. Nr 123, poz. 2401)	Biskupice 589d.f.g.h.~c	Rodzaj - leśny(L) Typ - florystyczny (PFI) Podtyp - roślin na granicy zasięgu (gz)	Typ - leśny i borowy (EL) Podtyp - lasów mieszaných nizinnych (ltn)	8,04	8,04	8,04	8,04	zespół roślinny <i>Gallio sylvatici-Carpinetum</i>		1. Ochrona pojawiających się odnowień jodły i świerka poprzez utrzymywanie w dobrym stanie ogrodzenia i ukierunkowanie ruchu turystycznego wyłącznie na drogi. 2. Zbiór nasion i przygotowanie powierzchni dla odnowienia naturalnego jodły i świerka lub alternatywnie podsiw nasion lub sadzenie sadzonek miejscowej proweniencji na przygotowanych powierzchniach (wycięcie powierzchni w podszycie, przygotowanie talerzy) o łącznej powierzchni 2,05 ha..
Niwa	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 6 czerwca 2018 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Niwa” (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2018 r. poz. 4797) Rozporządzenie Nr 21/08 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 4 września 2008 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Niwa” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2008 r. Nr 163, poz. 2773) poprzedzone zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 28 stycznia 1959 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1959 r. Nr 25, poz. 118)	Biskupice 610d.f.g.h.s.~a, ~b, ~c	Rodzaj - leśny(L) Typ - fitocenotyczny (PFI) Podtyp - zbiorowisk leśnych (zl)	Typ - leśny i borowy (EL) Podtyp - lasów nizinnych (lni)	16,52	16,52	16,52	16,52	<i>Quercus robur</i> - <i>Pinetum</i> , <i>Gallio sylvatici-Carpinetum</i> <i>Lenno-minoris-Salvinetum natantis</i>	Dzięciol czarny, nocek duży	1. Wycięcie i usunięcie z terenu rezerwatu dębu czerwonego, modrzewia, daglezi zielonej (oddz. 610d) i czeremchy amerykańskiej (oddz. 610d, f). 2. Wycięcie i usunięcie z terenu rezerwatu czeremchy amerykańskiej (oddz. 610d, f). 3. Remont istniejących lub realizacja nowych zastawek (na granicy 610d, h oraz na granicy 610d- g). 4. Wzmocniona kontrola rezerwatu przez służby leśne (cały teren rezerwatu).

6.5.2. Obszary chronionego krajobrazu

Dolina rzeki Ciemnej. Obszar powstał na mocy Uchwały Nr 111/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kaliszu z dnia 27 kwietnia 1990 r. w sprawie ustalenia obszaru krajobrazu chronionego „Dolina Rzeki Ciemnej” na terenie województwa kaliskiego i zasad korzystania z tego obszaru (Dz.Urz. Woj.Kal. Nr 18, poz. 167). Celem jego powstania jest ochrona obszaru zbliżonego do naturalnego oraz zapewnienia społeczeństwu warunków niezbędnych dla regeneracji sił w środowisku reprezentującym korzystne właściwości dla rozwoju turystyki i wypoczynku.

Obszar zajmuje powierzchnię 3 500 ha i w całości znajduje się w zasięgu terytorialnym N-ctwa Taczanów. Grunty zarządzane przez nadleśnictwo zajmują powierzchnię **914,46 ha**.

Rzeka Ciemna płynie wąską, ale dobrze widoczną w terenie doliną. Na jej obszarze występuje wiele gatunków chronionych roślin i cennych zbiorowisk roślinnych, bogata jest także fauna. Wśród licznych ptaków można tu spotkać m.in. bogatki, cyraneczki, kwiczoły, lerki, perkozy, płaskonosy, grubodzioby, a wiele ptaków ma tu swoje miejsca lęgowe. Najpiękniejsza część doliny rzeki Ciemnej wiedzie przez gołuchowskie arboretum. Ten założony w połowie XIX wieku przez Jana i Izabelę z Czartoryskich Działyńską park dendrologiczny, otaczający zamek w Gołuchowie, to największe takie założenie w Wielkopolsce.

Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków – Rochy. Obszar ten utworzono na podstawie Rozporządzenia Nr 6 Wojewody Kaliskiego z dnia 22 stycznia 1993 roku, opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Kaliskiego Nr 2, poz. 14. Celem powołania była ochrona unikalnych w skali Europy starych drzewostanów dębowych z charakterystycznymi zespołami roślinnymi (kwaśne dąbrowy, grądy).

Powierzchnia OChK wynosi 55 800 ha, w tym lasy zajmują 15 600 ha – 28%. Położony jest na terenie gmin: Zduny, Krotoszyn, Rozdrażew, Dobrzyca, Pleszew, Raszków, Ostrów Wlkp. i Odolanów. W granicach OChK znalazły się grunty administrowane przez nadleśnictwo o powierzchni **1 973,44 ha** (południowa część leśnictwa Taczanów i północna część leśnictwa Koryta).

Występują tu acidofilne lasy liściaste, z często ponad 200 letnimi, pomnikowymi okazami dębów i buków. O walorach geobotanicznych obszaru świadczy występowanie gatunków rzadkich i zagrożonych, w tym duża ilość gatunków górskich z licznymi osobliwościami florystycznymi – stwierdzono tu występowanie ponad 900 gatunków roślin. Chroniony jest tu krajobraz kompleksów leśnych Baszków i Rochy oraz łąki w dolinie rzeki

Borownicy. Najlepiej zachowane, zbliżone do naturalnych fitocenozy to głównie grądy (*Galio-Carpinetum*), acidofilne dąbrowy (*Molinio-Quercetum*, *Calamagrostio-Quercetum*), bory sosnowe i olsy. Mniej naturalne i słabiej zachowane są lasy w uroczysku Rochy, gdzie dominują monokultury sosnowe. Obok zbiorowisk leśnych występują tu również zbiorowiska związane ze stawami rybnymi i łąkami. Brzegi stawów porastają zbiorowiska szuwarowe – głównie zespół manny mielec, jeżogłówki gałęzistej oraz trzcinowiska. Występują tu również szuwały halofilne.

Jesienią okoliczne pola stanowią miejsce żerowania gęsi zbożowych, które mają swoje noclegowiska na stawach rybnych w dolinie rzeki Baryczy.

Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska. Obszar został utworzony rozporządzeniem Wojewody Kaliskiego Nr 63 z dnia 7.09.1995 r. (Dz. Urzędowy Województwa Kaliskiego nr 15/95 z 25.09.1995 r. poz.95). Dla terenu OChK leżącego w granicach województwa dolnośląskiego obowiązuje aktualnie Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego Nr 30 z dnia 28 listopada 2008 roku w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska”. Rozporządzenie to nie obowiązuje na terenach Nadleśnictwa Taczanów, które w całości położone jest w województwie wielkopolskim.

Obszar obejmuje swym zasięgiem gminy: Sośnie, Przygodzice, Ostrzeszów, Międzybórz, Kobyła Góra oraz części gmin: Odolanów, Mikstat i Syców.

Grunty Nadleśnictwa Taczanów, które znajdują się w granicach obszaru chronionego krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska” zajmują powierzchnię **312,79 ha** (południowa część leśnictwa Wysocko i fragment leśnictwa Biskupice).

Wartości przyrodniczo – krajobrazowe obszaru chronionego krajobrazu reprezentowane są przez:

- rozległe partie Kotliny Odolanowskiej pokryte łąkami oraz siecią cieków i kanałów ze stawami rybnymi;
- bogactwo ilościowe i gatunkowe ptaków, zwłaszcza awifauny lęgowej;
- bogate zasoby wodne;
- zwarte kompleksy leśne;
- glacyjotektoniczne wzniesienia morenowe.

O powołaniu obszaru chronionego krajobrazu zadecydowały walory estetyczno-widokowe krajobrazu, różnorodność występujących tu ekosystemów, rzeźba terenu, ciek i zbiorniki wodne oraz charakter i stan szaty roślinnej.

Wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu zmierza do zabezpieczenia przed zniszczeniem bądź degradacją wspomnianych walorów przyrodniczych, uwzględnia ich znaczenie, jako terenów przydatnych do zaspokajania ważnych potrzeb społecznych w zakresie regeneracji sił w środowisku przyrody – czytamy w uzasadnieniu do wspomnianego wyżej rozporządzenia.

Dolina Proсны. Obszar powstał na podstawie Rozporządzenia Nr 65 Wojewody Kaliskiego z dnia 20 grudnia 1996 r. w sprawie ustalenia obszaru chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Proсны” na terenie województwa kaliskiego i zasad korzystania z tego obszaru. Aktualnie obowiązuje Uchwała nr IX/164/19 sejmiku województwa wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны na terenie województwa wielkopolskiego (Dz. Urz. z 2019 r. poz. 6216). Na terenie województwa wielkopolskiego obszar zajmuje powierzchnię 10 602,40 ha. W granicach obszaru znalazły się fragmenty leśnictw Wysocko, Biskupice i Miłaszka o łącznej powierzchni **395,61 ha**.

Obszar obejmuje całą dolinę rzeki Proсны od granic z województwami łódzkim i opolskim aż do Kalisza (ciągnie się przez gminy Sieroszewice, Brzeziny, Kraszewice, Grabów nad Prosną, Doruchów, Wieruszów, Bolesławiec, Łękę Opatowską, i Łubnice). Liczne lasy, głównie sosnowe poprzecinane są polami uprawowymi, łąkami i stawami rybnymi. Szczególny walor krajobrazowy nadaje Prośnie, powtarzające się regularnie, występowanie na przemian brzegów wklęsłego i wypukłego. Skarpy przybrzeżne koryta rzeki porastają łągi zboczowe oraz zarośla wiklinowe. W części przybrzeżnej oraz w starorzeczach doliny Proсны występuje około 50 różnego typu naturalnych i seminaturalnych zbiorowisk roślinnych. Na terenie tym spotkać można wiele roślin chronionych. Swoje miejsca lęgowe mają tu chronione gatunki ptaków – m.in. gołębiarz, łabędź niemy, błotniak stawowy, czajka, dudek, kobuz.

6.5.3 Obszary Natura 2000

Tereny zarządzane przez nadleśnictwo znajdują się w granicach obszaru specjalnej ochrony (OSO), wyznaczonego w celu ochrony ptaków i specjalnego obszaru ochrony (SOO), powołanego dla ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt innych niż ptaki. Kolejny obszar SOO znajduje się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, ale poza gruntami przez nie zarządzanymi.

Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007

Obszar powołany Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011, Nr. 25 poz. 133). Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Taczanów zajmują w ostoi powierzchnię **2048,66 ha**. W granicach obszaru znajduje się południowa część leśnictwa Taczanów i północna część leśnictwa Koryta.

Zwarty kompleks lasów dębowych stwarza dobre warunki dla bytowania silnej populacji dzięcioła średniego *Dendrocopos medius* (kod A238) i dzięcioła zielonosiwego *Picus canus* (kod A234), które są jedynymi przedmiotami ochrony w obszarze (zostały wymienione w SDF-ie z oceną ogólną A). Liczebność populacji dzięcioła średniego szacuje się na 460-480 par (Gawroński i in. 2009), a dzięcioła zielonosiwego na 20-25 par. Dokumentacja PZO ostoi na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Taczanów wykazała obecność 83 par dzięcioła średniego i 4 pary dzięcioła zielonosiwego.

Oprócz dzięcioła średniego na gruntach nadleśnictwa położonych w granicach obszaru stwierdzono występowanie żurawia *Grus grus* – kod A127 (5 stanowisk), bociana czarnego *Ciconia nigra* – kod A030 (1 stanowisko) i ortolana (47 stanowisk na skraju kompleksu leśnego). Wszystkie gatunki zostały wymienione w SDF-ie z oceną D – nie stanowią więc przedmiotów ochrony.

Jako główne zagrożenia obszaru w SDF-ie wymieniono:

- usuwanie martwego drewna z lasu;
- sadzenie monokultur drzew;
- intensyfikowanie użytkowania rolnego;
- postępujące odwodnienie terenu;
- zaprzestanie użytkowania zbiorowisk łąkowych;
- trudności z odnawianiem drzewostanów dębowych.

Dla ostoi sporządzono plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 29 czerwca 2016 r.

Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002

Obszar powołany Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2017 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej (PLH300002) (Dz. U. z 2017 r. Poz. 1253). Granica SOO w zasięgu terytorialnym

nadleśnictwa pokrywa się z opisanym wcześniej obszarem specjalnej ochrony ptaków „Dąbrowy Krotoszyńskie”. Powierzchnia całkowita ostoi wynosi 34 225,2 ha. Jest to jeden z największych i najbardziej znanych w Europie zwartych kompleksów lasów dębowych. Na omawianym obszarze stwierdzono dotychczas występowanie 12 typów siedlisk z Załącznika I DS, w tym 3 uznane za priorytetowe. Obszar cechuje się dużym bogactwem florystycznym (ponad 850 taksonów) oraz występowaniem licznych roślin zagrożonych i ginących w skali kraju i regionu (ponad 80). W ostoi występują co najmniej 3 gatunki kręgowców z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz 17 gatunków bezkręgowców uznanych za zagrożone w Polsce.

Na omawianym obszarze dominują powierzchniowo kwaśne dąbrowy z klasy *Quercetea robori-petraeae*, przede wszystkim dobrze zachowane fitocenozy dąbrowy trzcinnikowej, a także mokrej dąbrowy trzcinnikowej. Występują tu płaty acydofilnego lasu grabowo-dębowego *Aulacomnio androgyni-Quercetum roboris*. Najżyźniejsze siedliska leśne Płyty Krotoszyńskiej porasta grąd środkowoeuropejski, a także, w najwilgotniejszych zagłębieniach, łąg olszowo-jesionowy i wiązowo-jesionowy. Na granicy swojego zasięgu wykształcają się także ubogie i żyzne buczyny niżowe.

Główne zagrożenia obszaru wymienione w SDF-ie to:

- postępujące odwodnienie terenu na skutek niewłaściwie przeprowadzonych melioracji;
- dla zbiorowisk łąkowych – zaprzestanie ekstensywnego użytkowania (koszenia);
- trudności z odnawianiem drzewostanów dębowych.

W granicach obszaru znajduje się 6 rezerwatów przyrody.

SDF wymienia dwa gatunki z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej stanowiące przedmiot ochrony ostoi – kumaka nizinnej *Bombina Bombina* (kod 1188, ocena ogólna C) i mopka *Barbastella barbastellus* (kod 1308, ocena ogólna B). Na gruntach nadleśnictwa położonych w granicach obszaru nie stwierdzono obecności wymienionych gatunków.

Dla ostoi sporządzono plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 24 listopada 2015 r. z późniejszymi zmianami.

Tabela 4. Lokalizacja siedlisk przyrodniczych w obszarze Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002

Nazwa i kod	Ocena ogólna w SDF	Lokalizacja
Siedliska stanowiące przedmioty ochrony ostoi		
6410 Zmiennewilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	B	Obr. Taczanów: 223l, 223m
6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	B	Obr. Taczanów: 219a
9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	B	Obr. Taczanów: 178f, 229k, 236f, 239b, 242g, 244c, 245i
9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	B	Obr. Taczanów: 178a, 178c, 182a, 182b, 184f, 185d, 189f, 189h, 189k, 190b, 190f, 192c, 192i, 196h, 201a, 210j, 210k, 211d, 218b, 220f, 221b, 221h, 223g, 223n, 224g, 226b, 228b, 228f, 228g, 229h, 229j, 230a, 230b, 230c, 230d, 231a, 231b, 231d, 232a, 232d, 232f, 232g, 232h, 232i, 232j, 232k, 232n, 233d, 233f, 233g, 233h, 234b, 234g, 234h, 234i, 234j, 234k, 234l, 235a, 235b, 235g, 237d, 237f, 237h, 237j, 237k, 238d, 238f, 238g, 238m, 238r, 239a, 239j, 239l, 239n, 240a, 240b, 240d, 241b, 241c, 241i, 241j, 241k, 242a, 242d, 242h, 242i, 242j, 242k, 243a, 243c, 243f, 244f, 244g, 245g, 245h, 246b, 248d, 249a, 252h, 253a, 253g
9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion roboripetraeae</i>)	A	Obr. Taczanów: 178g, 178h, 179a, 180a, 181a, 184c, 185a, 186b, 186d, 187a, 188a, 188b, 188c, 188i, 188k, 190c, 191d, 192f, 192k, 192l, 192m, 193a, 193b, 194a, 194b, 194d, 194f, 195h, 196h, 196k, 196m, 197a, 198a, 198b, 198c, 198j, 199j, 200b, 201c, 201d, 202j, 202l, 203a, 204a, 204b, 205a, 205b, 205c, 206a, 206b, 206c, 206g, 207h, 208k, 211c, 212c, 212d, 212g, 213c, 214d, 214g, 214i, 215c, 223b, 223g, 223j, 223s, 224d, 225d, 225f, 225g, 226a, 226b, 226c, 227a, 227b, 227c, 228c, 228h, 229k, 233c, 234a, 236a, 236g, 236m, 237a, 237g, 238n, 239n, 239p, 239r, 241g, 241h, 241i, 245f, 246c, 246g, 247a, 250d, 251b, 251d, 251h, 252b, 252d, 252i, 253a, 288a, 288h, 290d, 290g, 291f, 291g, 291h, 292f
91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	B	Obr. Taczanów: 184h, 191b, 240f, 240g

Glinianki w Lenartowicach PLH300048

Specjalny obszar ochrony powołany Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 marca 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Glinianki w Lenartowicach (PLH300048) (Dz.U. z 2018 r., poz. 906). Ostoja znajduje się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, ale poza gruntami przez nie zarządzanymi. Stanowi ją nieczynne wyrobisko po

kopalni gliny, składające się z jednego dużego zbiornika i kilku mniejszych. Występuje tu bardzo liczna populacja kumaka nizinnego (co najmniej 300 osobników).

6.5.4 Pomniki przyrody

Na terenie nadleśnictwa znajduje się 10 pomników przyrody – 4 okazałe drzewa, 1 grupa drzew i 5 głązów narzutowych:

- dąb szypułkowy – 4 drzewa;
- jarząb brekinia – 1 grupa drzew;
- głązy narzutowe – 5 sztuk.

6.5.5 Ochrona gatunkowa

Na terenie nadleśnictwa stwierdzono występowanie gatunków chronionych: grzybów (1 takson), roślin (32 taksony) i zwierząt (108 taksonów). W przypadku zwierząt listy gatunków chronionych nie wyczerpują różnorodności fauny obecnej na omawianym obszarze – w programie ochrony przyrody wymieniono tylko potwierdzone lokalizacje gatunków z terenów zarządzanych przez nadleśnictwo.

6.6 Określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody a gospodarką leśną

Wieloaspektowa analiza terenów nadleśnictwa, przeprowadzona podczas prac inwentaryzacyjnych, pozwoliła dokładnie określić miejsca posiadające wysoką wartość przyrodniczą, która pod wpływem prowadzonej gospodarki może ulec zmianie. Wśród wielu zabiegów przeprowadzanych w lasach wymienia się te, które mogą kolidować z celami ochrony przyrody. Zagadnienia dotyczą głównie leśnych siedlisk przyrodniczych. Oceny dokonano z pełną świadomością przyjętych metod przeprowadzonych inwentaryzacji i uproszczeń, które zostały w nich zastosowane. Dotyczy to szczególnie metodyki wyróżniania lub generalizowania mikrosiedlisk. Obszary potencjalnych kolizji p.u.l. z celami ochrony przyrody wymienia się w tabeli 5.

Tabela 5. Obszary potencjalnych konfliktów między celami ochrony a gospodarką leśną

Rodzaj zagrożenia	Uwagi
Konflikt pomiędzy przyjętym TD a naturalnym typem lasu w odniesieniu do leśnych siedlisk przyrodniczych.	Konflikt może wystąpić w odniesieniu do tych rodzajów leśnych siedlisk przyrodniczych, dla których przyjęty TD nie odpowiada naturalnemu typowi lasu. W konsekwencji istniejący skład gatunkowy może powodować pogorszenie stanu siedliska.
Konflikt pomiędzy przyjętym sposobem zagospodarowania z wykorzystaniem Rb I, a koniecznością zachowania właściwego stanu ochrony leśnych siedlisk przyrodniczych.	Konflikt może wystąpić szczególnie w odniesieniu do siedlisk łągów olszowych, olszowo-jesionowych oraz łągów wierzbowych i topolowych (91E0), łągów wiązowo-jesionowych (91F0), w których zaplanowano użytkowanie za pomocą rębni I.
Konflikt pomiędzy koniecznością wykonywania cięć w przeciągu całego roku a wymogami ochrony ptaków łągowych.	Problem ten nie dotyczy ptaków, dla których wyznaczono strefy ochronne, ale może mieć istotne znaczenie dla innych cennych gatunków ptaków, licznie występujących na terenach nadleśnictwa.
Konflikt pomiędzy wymogami ochrony lasu a koniecznością pozostawiania martwego drewna w lesie.	Konflikt może wynikać z braku jednoznacznego określenia ilości martwego drewna w lasach i jego inwentaryzacji, przy jednoczesnym obowiązku pozostawiania pewnej ilości drewna martwego dla zwiększenia bioróżnorodności.

Zagadnienia te poddano analizie w dalszej części prognozy.

6.7 Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa

Zagrożenie środowiska przyrodniczego wynika ze stałego, równoczesnego oddziaływania wielu czynników na naturalne procesy zachodzące w przyrodzie. Owe wpływy nie mogą zostać całkowicie wyeliminowane, toteż bardzo ważne jest ich rozpoznanie i szczegółowa analiza.

Z punktu widzenia realizacji planu najistotniejsze znaczenie odgrywają następujące zagadnienia.

Zagrożenia powodowane przez czynniki atmosferyczne, w tym zmiany poziomu wód.

Wśród czynników atmosferycznych mogących najsilniej oddziaływać na lasy nadleśnictwa wymienić należy silne wiatry i huragany. W ostatnim dziesięcioleciu największe szkody wyrządzone przez te czynniki wystąpiły po huraganowym wietrze w sierpniu 2017 r.

Pewnym zagrożeniem dla upraw i szkółek leśnych są dość częste, późne przymrozki wiosenne (połowa maja, początek czerwca) oraz jesienne przymrozki wczesne występujące w końcu września i na początku października. W bezodpływowych obniżeniach terenu występują niewielkie zmrozowiska, szczególnie niebezpieczne dla nowozakładanych upraw leśnych.

Niedobór wody spowodowany obniżaniem się poziomu zalegania wód gruntowych oraz występującymi okresami suszy to kolejne czynniki powodujące osłabienie naturalnej odporności drzewostanów. Rezultatem tego zjawiska jest zwiększona podatność na działalność szkodników ze świata grzybów i zwierząt. Na szczęście na większości terenów nadleśnictwa mamy do czynienia z przemywnym i opadowo-przemywnym typem gospodarki wodnej, w którym drzewostany korzystają głównie z wód opadowych. Drzewostanami najdotkliwiej dotkniętymi niedoborem wody są te położone w dolinach cieków. Najbardziej widocznymi objawami suszy glebowej, spadku poziomu wód gruntowych oraz wahań poziomu wód gruntowych jest zamieranie i zahamowanie wzrostu drzewostanów jesionowych i olchowych.

Drzewostany dębowe Płyty Krotoszyńskiej (głównie w leśnictwach Taczanów i Koryta) związane są z siedliskami tworzonymi przez ciężkie gleby opadowoglejowe. Drzewa nie korzystają z wód gruntowych ze względu na specyfikę gleb, z płytko zalegającą, związłą gliną zwałową; systemy korzeniowe rozwijają się do głębokości około 80 cm. Długotrwały niedobór opadów w okresie sezonu wegetacyjnego oraz brak śnieżnych zim w ostatnich latach powoduje zakłócenia funkcji życiowych drzew, osłabia je i doprowadza do zamierania. W coraz rzadszych latach mokrych, na obszarze o niemal zerowej deniwelacji terenu, może fragmentami występować okresowy nadmiar wody, a miejscami, gdzie woda stagnuje przez dłuższe okresy występuje wtórne zabagnienie.

Zagrożenia wynikające z właściwości gleby.

W zalesieniach na gruntach porolnych czynnikiem zmniejszającym odporność biologiczną środowiska leśnego na oddziaływanie czynników biotycznych są właściwości bonitacyjne gleby. Gleby porolne charakteryzują się brakiem odpowiedniej struktury fizykochemicznej i właściwych dla gleb leśnych specyficznych układów mikrobiologicznych.

Na terenie nadleśnictwa zainwentaryzowano **2 872,07 ha** drzewostanów rosnących na gruntach porolnych, co stanowi 20,3% powierzchni leśnej.

Zagrożenia wynikające z niewłaściwej struktury i niewłaściwego składu gatunkowego drzewostanów.

Nadmierna dominacja w składzie gatunkowym drzewostanów i upraw leśnych gatunków iglastych (sosna, świerk) oraz niezgodność składu gatunkowego z siedliskiem (obecność

drzewostanów gatunków iglastych na siedliskach lasowych) powodują m.in. podatność środowiska leśnego na ujemny wpływ innych czynników biotycznych. Odnosi się to też do monotypizacji, tj. ujednolicenia gatunkowego lub wiekowego drzewostanów.

Zagrożenia powodowane przez choroby grzybowe, szkodniki owadzie, pasożyty roślinne i zwierzynę.

Zagrożenie ze strony szkodliwych owadów występuje szczególnie w przypadku drzewostanów dębowych rosnących w części nadleśnictwa położonej na Płycie Krotoszyńskiej. Obecny stan dąbrów wynika z szeregu czynników, z których najważniejszymi wydają się być okresowe susze. Osłabione drzewa stają się bardziej podatne na szkodniki owadzie oraz patogeny grzybowe, co prowadzi do stopniowego zamierania pojedynczych dębów, rozluźnienia zwarcia i dalszego pogarszania warunków wilgotnościowych siedliska. Obniżenie odporności drzewostanów jest przyczyną gradacyjnego występowania opiętków: dwuplamkowego, zwężonego i bruzdkowanego oraz wyrynnika dębowca. Nie ma natomiast istotnego zagrożenia ze strony szkodników pierwotnych. Wymienione czynniki powodują wydzielenie się dużych ilości dębów (w 2019 r. pozyskano 16 000 m³ posuszu). Zmiany klimatyczne i deficyt wody powoduje osłabienie także drzewostanów iglastych, które atakowane są przez szkodniki wtórne. Najwięcej szkód wyrządzają kornik ostrozębny, przyplaszczek granatek, kornik drukarz oraz kornik modrzewiowiec. Skutkiem zamierania drzewostanów jest konieczność wykonywania zrębów sanitarnych: 7,10 ha w 2017 r., 6,85 ha w 2019 r. i 21,33 ha w 2020 r.

W związku ze złym stanem zdrowotnym drzewostanów dębowych, mocą Zarządzenia nr 32 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu z dnia 03.09.2020 r. powołano zespół ds. koordynacji działań dotyczących drzewostanów dębowych na obszarze „Płyty Krotoszyńskiej”.

W 2013 r. na terenach leśnictw Grodzisko, Gołuchów, Wysocko, Biskupice i Miłaszka wystąpiła gradacja borecznika sosnowca. W celu ochrony drzewostanów wykonano lotnicze zabiegi ratownicze na powierzchni 2 350 ha. W 2018 r. w uprawach odnotowano zwiększone występowanie smolika znaczonego – w leśnictwie Biskupice na powierzchni 2,11 ha zwalczano owady mechanicznie.

Potencjalne zagrożenie ze strony pasożytniczych grzybów występuje szczególnie w drzewostanach rosnących w pierwszym pokoleniu na gruntach porolnych – obecność huby korzeniowej i opieńki. Zagrożenie to może uwidaczniać się w drzewostanach młodszych

klas wieku.

Oslabione drzewostany sosnowe mogą być atakowane przez grzyb *Sphaeropsis sapinea* – w 2016 r. z tego powodu Nadleśnictwo wykonało zrab sanitarny na powierzchni 2,05 ha.

W 2019 r. w zamierającym drzewostanie silnie uszkodzonym od huby korzeni w leśnictwie Gołuchów na powierzchni 1,65 ha wykonano zrab sanitarny.

W ostatnich latach problemy gospodarcze powoduje masowe występowanie jemioly pospolitej, atakującej drzewostany sosnowe. Półpasożyt powoduje zmniejszenie przyrostów, obniża jakość drewna. Jego obecność prowadzi do osłabienia drzew, co zwiększa ich podatność na inne czynniki chorobotwórcze. Największe nasilenie występowania jemioly obserwuje się w leśnictwach Gołuchów i Bilczew. Prawdopodobną przyczyną zwiększenia pojawu jemioly są zmiany klimatyczne – gatunek ten jest związany z klimatem ciepłym.

Obszary nadleśnictwa stanowią miejsce przebywania populacji zwierząt łownych – jelenia, daniela, dzika i sarny. Uszkodzenia roślin następują wskutek: zgryzania pędów, spałowania, ogryzania, czemchania (objiania), zjadania nasion, siewek, pączków lub liści, wydeptywania upraw. Z wymienionych największe gospodarcze znaczenie mają zgryzanie oraz spałowanie. Efektem jest uszkodzenie upraw i młodników oraz redukcja liściastych gatunków głównych i domieszkowych. W ostatnim okresie gospodarczym pojawiły się także uszkodzenia drzewostanów spowodowane przez bobry np. w oddz. 374j,k, 410i obr. Wielowieś.

Zanieczyszczenia powietrza, wód i gleb.

Emisja zanieczyszczeń związana jest głównie ze spalaniem paliw w lokalnych kotłowniach i gospodarstwach domowych, przy przetwórstwie mięsa i suszeniu zboża, transportem drogowym, hodowli trzody chlewnej i bydła. Problemem może być emisja niska związana z budownictwem jednorodzinym, szczególnie w większych ośrodkach jak Pleszew, Ostrów Wlkp i Kalisz. Przekroczenie dopuszczalnych norm skażeń środowiska może występować, ale tylko sporadycznie i mieć lokalny charakter. Do poważniejszych źródeł zanieczyszczeń powietrza na obszarze nadleśnictwa zaliczyć należy stolarnie, zakłady meblowe, gorzelnie i zakłady produkcji artykułów spożywczych (mleczarnie) oraz galwanizernie.

Istotnym liniowym źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa jest transport drogowy. System komunikacyjny stwarza zagrożenia dla stanu

jakości powietrza, głównie z tytułu transportu tranzytowego pojazdów ciężkich. Największa emisja spowodowana komunikacją ma miejsce na drogach krajowych nr 11, 12, i 25 oraz wojewódzkich 443 i 450.

Aktualne dane na temat stanu zanieczyszczeń powietrza zawarte są w Rocznej ocenie jakości powietrza (WIOŚ w Poznaniu 2019). Strefę wielkopolską oceniano pod kątem dwutlenku siarki i tlenków azotu oraz ozonu z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin i zaliczono do klasy A – w 2018 r. w strefie nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnego poziomu wyżej wymienionych substancji. Stwierdzono natomiast przekroczenie wartości normatywnej ozonu wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

Spośród głównych cieków przepływających przez teren nadleśnictwa, stan wód badano w czterech. Poniżej przedstawia się wyniki oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych (jcwp) w 2017 i 2018 r.:

- Ner: klasa elementów biologicznych – 3, klasa elementów fizykochemicznych – >2, klasyfikacja stanu ekologicznego – umiarkowany potencjał ekologiczny, klasyfikacja stanu chemicznego – stan poniżej dobrego, ocena jcwp – zły stan wód;
- Ołobok: klasyfikacja stanu chemicznego – stan poniżej dobrego, ocena jcwp – zły stan wód;
- Pleszewski Potok: klasa elementów biologicznych – 3, klasa elementów fizykochemicznych – >2, klasyfikacja stanu ekologicznego – umiarkowany stan ekologiczny, ocena jcwp – zły stan wód;
- Prosna (Kościelna Wieś): klasa elementów biologicznych – 2, klasa elementów fizykochemicznych – >2, klasyfikacja stanu ekologicznego – umiarkowany potencjał ekologiczny, ocena jcwp – zły stan wód.

Gospodarka wodno-ściekowa w gminach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa jest częściowo uregulowana, jednak część gospodarstw domowych i zakładów użyteczności publicznej nadal posiada szamba.

Aktualnie potencjalne zagrożenia stanowią:

- nieuregulowana gospodarka wodno-ściekowa części terenów wiejskich;
- możliwość skażenia terenu oraz wód wglębnych i powierzchniowych w wyniku kolizji na szlakach drogowych i kolejowych;

- występowanie tzw. dzikich wysypisk śmieci i wylewisk;
- wylwanie gnojowicy na grunty użytkowane rolniczo w sąsiedztwie cieków;
- intensywne stosowanie wspomaganych chemicznie metod agrotechnicznych.

Zagrożenie pożarowe.

Poważnym, stałym zagrożeniem obszarów leśnych są pożary, zwłaszcza w okresie wczesnej wiosny oraz długotrwałych okresów suszy w sezonie letnim. Powodują one dotkliwe, nieraz nieodwracalne straty w ekosystemach leśnych. Stan zagrożenia pożarowego obszarów leśnych jest przede wszystkim wynikiem wzrastającej ich penetracji przez ludność i nieostrożnego obchodzenia się z ogniem w lesie lub na gruntach sąsiadujących z lasami.

Lasy nadleśnictwa zaliczone zostały do I kategorii zagrożenia pożarowego. W latach 2011-2020 odnotowano 57 pożarów na łącznej powierzchni 7,57 ha.

6.8 Potencjalne skutki braku realizacji planu urządzenia lasu

Prowadzenie gospodarki leśnej na terenie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe (zgodnie z zapisami ustawy o lasach z 1991 r.) opiera się na sporządzanych dla każdego nadleśnictwa planach urządzenia lasu. Sporządzanie planu urządzenia lasu jest zatem obligatoryjnym wymogiem prawnym i determinuje podstawową działalność nadleśnictwa.

Zawarte w planie wytyczne dotyczą korzystania z zasobów przyrody na zasadach trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, uwzględniającej zasady zrównoważonego rozwoju. Brak realizacji postanowień spowodowałby przede wszystkim zaburzenie cyklu produkcyjnego, który dotyczy w równym stopniu pozyskania, co odnowienia. Dalsze skutki uderzyłyby w społeczeństwo; osoby bezpośrednio związane z leśnictwem i drzewnictwem oraz w osoby niezwiązane z lasami, ale korzystające z leśnych zasobów, głównie drewna, czyli większość obywateli. Dalsze skutki braku realizacji planu to:

- utrudnienie realizacji zasad wielofunkcyjnej, trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, opartej na podstawach ekologicznych;
- brak miejsc pracy dla osób wywodzących się z lokalnych społeczności, tradycyjnie związanych z leśnictwem oraz pracujących w przemyśle drzewnym i z nim współpracujących;

- powstanie konfliktu prawnego – brak realizacji ustawowego obowiązku planowania działalności gospodarczej;
- pogorszenie stanu zdrowotnego drzewostanów poprzez zmniejszenie odporności na zagrożenia biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne (np. w wyniku przegęszczenia);
- pogorszenie warunków dla rozwoju młodego pokolenia drzew;
- wydłużenie okresu przebudowy drzewostanów niezgodnych z siedliskowym typem lasu;
- przyspieszenie inwazji gatunków obcych, które lokalnie mogą doprowadzić do zniekształcenia lub zaniku niektórych siedlisk przyrodniczych;
- nadmierne starzenie się drzewostanów i deprecjacja surowca drzewnego;
- inicjowanie spontanicznych procesów mogących doprowadzić do zniekształcenia, degradacji lub zaniku niektórych siedlisk przyrodniczych;
- zwiększenie zagrożenia pożarowego;
- utrata płynności finansowej przez nadleśnictwo oraz firmy powiązane z branżą leśną i drzewną.

7. Przewidywane oddziaływanie planu na środowisko i obszary Natura 2000

7.1 Przewidywanie oddziaływanie planu na środowisko

Zabiegiem projektowanym w planach urządzenia lasu i zapisanym w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 26 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko są zalesienia. Rozporządzenie wymienia 4 rodzaje zalesień mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko:

- zalesienia pastwisk lub łąk na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi;
- zalesienia nieużytków na glebach bagiennych;
- zalesienia nieużytków lub innych niż orne użytków rolnych, znajdujących się na obszarach objętych formami ochrony przyrody;
- inne zalesienia o powierzchni powyżej 20 ha.

Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Taczanów nie przewiduje wykonywania zalesień. Zapisy planu nie będą negatywnie wpływać na aspekty środowiska wymienione w rozporządzeniu z dnia 26 września 2019 r.

7.2 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Wpływ planowanych zabiegów na różnorodność biologiczną może być bardzo zróżnicowany. Stosowane zręby mogą znacznie zubażać siedlisko, natomiast przebudowa drzewostanów i wprowadzanie II piętra zwiększa bioróżnorodność. Generalnie uznaje się, że większość zabiegów prowadzonych obecnie w lasach na podstawie p.u.l., będzie miało w przyszłości znaczny wpływ na zwiększenie różnorodności biologicznej.

Wpływ planu na różnorodność biologiczną Nadleśnictwa Taczanów przedstawia się następująco:

- różnorodność biologiczna na poziomie genetycznym opiera się na wytycznych dotyczących gospodarki nasiennej (na całym obszarze PGL LP);
- w ramach planu urządzenia lasu podejmowane i sankcjonowane są strefy ochronne (całoroczna i okresowa) dla chronionych gatunków ptaków;

- przewidziana w planie użytkowania rębnego przebudowa drzewostanów o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem będzie skutkowała w przyszłości zwiększeniem różnorodności biologicznej oraz poprawą stanu zdrowotnego lasu;
- zastosowanie przyjętych dla poszczególnych zbiorowisk leśnych zmodyfikowanych typów drzewostanów zapobiegnie procesowi uproszczenia struktury gatunkowej zbiorowisk i przyczyni się do unaturalniania składów gatunkowych drzewostanów.

Niekorzystnie na bioróżnorodność terenów nadleśnictwa mogłoby wpływać zalecenie usuwania drzew zasiedlonych przez szkodniki wtórne, co mogłoby prowadzić do ograniczenia zasobów martwego drewna i zmniejszyć potencjalne siedliska organizmów ksylofagicznych. Jednocześnie jednak w nadleśnictwie wyznaczono dużą powierzchnię ekosystemów reprezentatywnych (**330,38 ha**). Zaliczono tu m. in. drzewostany stanowiąc ostoje zwierząt, grunty przeznaczone do sukcesji, wybrane powierzchnie z siedliskami przyrodniczymi i in. W ekosystemach reprezentatywnych nie planuje się zadań gospodarczych (mogą być prowadzone jedynie działania podnoszące walory przyrodnicze np. usuwanie gatunków obcych). Na omawianych powierzchniach mogą zachodzić niezakłócone procesy przyrodnicze. Tutaj mogą odkładać się zasoby martwego drewna, będącego siedliskiem ogromnej ilości organizmów saproksylicznych, zwiększających bioróżnorodność terenów nadleśnictwa.

Do zachowania różnorodności biologicznej przyczyni się też pozostawienie części gruntów do naturalnej sukcesji (ten rodzaj powierzchni leśnej zajmuje areał 41,15 ha – 42 wydzielania).

7.3 Oddziaływanie na ludzi

Zapisy planu urządzenia lasu mają bezpośredni wpływ na ludzi ze względów ekonomicznych i społecznych. Z punktu widzenia ekonomicznych korzyści wpływ uwidacznia się poprzez zapewnienie pracy i dochodów zarówno społecznościom lokalnym, zamieszkującym teren nadleśnictwa, jak też w ujęciu szerszym, grupom zawodowo związanym z leśnictwem i drzewnictwem.

W aspekcie społecznym korzystny wpływ p.u.l. na ludzi związany jest z kształtowaniem krajobrazu leśnego, zagospodarowaniem turystycznym i udostępnianiem lasów nadleśnictwa społeczeństwu.

Bardziej szczegółowe zabiegi określone w planie, odnoszące się do każdego wydzielania mają neutralny wpływ na ludzi.

7.4 Oddziaływanie na rośliny i zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione

7.4.1 Rośliny

Określenie wpływu, jaki mogą powodować zabiegi wynikające z planu urządzenia lasu na poszczególne gatunki chronione przedstawiono w postaci tabeli 6. Informacje zawarte w tabeli odnoszą się do znanych lokalizacji, które określając dokładne miejsce występowania danego gatunku pozwalają ocenić wpływ planowanych zabiegów.

Tabela 6. Przewidywane oddziaływanie zapisów planu na chronione i zagrożone gatunki roślin i grzybów

Nazwa	Lokalizacja		Proj. Zabiegi gosp.	Zalecenia ochronne zamieszczone w POP	Ocena oddziaływania
	Obręb	Oddział			
Bagno zwyczajne <i>Ledum palustre</i> OC, VU ^{WLKP}	Wielowieś	478c	IB, ODN	Pozostawić kępę d-stanu obejmującą stanowisko rośliny	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Wielowieś	512f	IB, ODN	Pozostawić kępę d-stanu obejmującą stanowisko rośliny	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
Buławnik wielkokwiatowy <i>Cephalanthera damasonium</i> OS, CR ^{WLKP} , NT	Wielowieś	589f (2 stanowiska)	BRĄK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
Centuria pospolita <i>Centaurium erythraea</i> OC	Taczanów	222g	TP	Omiąć stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	235a	TW	Omiąć stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	239h	PIEL	Chronić rośliny podczas zabiegów	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
Fiołek mokradłowy <i>Viola stagnina</i> OS, VU ^{WLKP} , VU	Taczanów	223m	Brak	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
	Taczanów	223l	Brak	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
Fiołek przedziwny <i>Viola mirabilis</i> LC ^{WLKP}	Taczanów	243a	IIBU, ODN, CW	Brak	Gatunek mniejszej troski - nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na populację.
Jarząb brekinia <i>Sorbus torminalis</i> OS, LC ^{WLKP} , NT	Taczanów	176d	TP	Omiąć stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	177c	TP	Omiąć stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	179a	IVD, ODN,	Chronić drzewa podczas zabiegów	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	182b	TW	Omiąć stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	186b	IVD, ODN	Chronić drzewa podczas zabiegów	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	188c	BRĄK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.

Nazwa	Lokalizacja		Proj. Zabiegi gosp.	Zalecenia ochronne zamieszczone w POP	Ocena oddziaływania
	Obręb	Oddział			
Jarząb brekinia <i>Sorbus torminalis</i> OS, LC ^{WLKP} , NT	Taczanów	202c	TW	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	202l	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
	Taczanów	203a	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
	Taczanów	204a	IVD, ODN, CW	Chronić drzewa podczas zabiegów	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	204b (2 stanowiska)	IVD, ODN, CW	Chronić drzewa podczas zabiegów	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	205a	CP	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	205c	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
	Taczanów	206b	Brak	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
	Taczanów	213a	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
	Taczanów	213c (20 stanowisk)	IVD, ODN	Chronić drzewa podczas zabiegów	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	214d	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	215c (2 stanowiska)	IVD, ODN	Chronić drzewa podczas zabiegów	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	225a	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
	Taczanów	225c	TW	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	225d	IVD, ODN	Chronić drzewa podczas zabiegów	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	225f	TW	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	232k	IIB, ODN, CP	Chronić drzewa podczas zabiegów	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	233g	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
	Taczanów	241g	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	242b	CP	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
Taczanów	242c	PIEL	Chronić drzewa podczas zabiegów	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.	
Taczanów	242i	TW	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.	
Taczanów	244g	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.	

Nazwa	Lokalizacja		Proj. Zabiegi gosp.	Zalecenia ochronne zamieszczone w POP	Ocena oddziaływania
	Obręb	Oddział			
Jarzáb brekinia <i>Sorbus torminalis</i> OS, LC ^{WLKP} , NT	Taczanów	246b	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	246f	PIEL	Chronić drzewa podczas zabiegów	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	248b	CP	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	248d	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
	Taczanów	249a	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	284j	PIEL	Chronić drzewa podczas zabiegów	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	286c	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	329f	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
Jarzáb szwedzki <i>Sorbus intermedia</i> OS, EN ^{WLKP}	Taczanów	177c	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
Kosaciec syberyjski <i>Iris sibirica</i> OS, VU ^{WLKP} , VU	Taczanów	206g	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
Kostrzewa ametystowa <i>Festuca amethystina</i> OS, VU ^{WLKP} , EN	Taczanów	240a	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
Kruszczyk połabski <i>Epipactis albensis</i> OS, CR ^{WLKP} , DD	Taczanów	226c	IVD, ODN	Pozostawić kępę d-stanu obejmującą stanowisko rośliny	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
Kruszczyk szerokolistny <i>Epipactis helleborine</i> OC	Taczanów	192j (2 stanowiska)	PIEL	Chronić rośliny podczas zabiegów	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	203a	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
Kukułka szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i> OC, LC ^{WLKP} , NT	Wielowieś	434h	Brak (łąka)	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i> OS, LC ^{WLKP}	Taczanów	265d	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
	Wielowieś	556f	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Wielowieś	556g	CP	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Wielowieś	556h	ODN, CP	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
Listera sercowata <i>Listera cordata</i> OS, VU	Taczanów	231a	IB, ODN	Pozostawić kępę d-stanu obejmującą stanowisko rośliny	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
Mieczyk dachówkowaty <i>Gladiolus imbricatus</i> OS, EN ^{WLKP} , NT	Taczanów	223m	Brak (łąka)	Brak	
Ozorek dębowy <i>Fistulina hepatica</i> OC	Taczanów	322b	CP	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na grzybnię.
	Taczanów	341a	IIIB, ODN	Brak	
Ozorek dębowy <i>Fistulina hepatica</i>	Taczanów	354d	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na grzybnię.

Nazwa	Lokalizacja		Proj. Zabiegi gosp.	Zalecenia ochronne zamieszczone w POP	Ocena oddziaływania
	Obręb	Oddział			
OC					
Pióropusznik strusi <i>Matteuccia struthiopteris</i> OC, EN ^{WLKP}	Taczanów	216f	CW	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	223n	IIIB, ODN	Pozostawić kępę d-stanu obejmującą stanowisko rośliny	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	239m	TW	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
Podejrzon marunowy <i>Botrychium matricariifolium</i> OS, EN ^{WLKP} , CR	Taczanów	233g (2 stanowiska)	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
Podkolan biały <i>Platanthera bifolia</i> OC, VU ^{WLKP}	Taczanów	338c	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
Pomocnik baldaszkowy <i>Chimaphila umbellata</i> OC, LC ^{WLKP} , NT	Wielowieś	472b	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
Przytulia Schultesa <i>Galium schultesii</i> LC ^{WLKP}	Taczanów	284d	TP	Brak	Gatunek mniejszej troski - nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na populację.
Soplówka bukowa <i>Hericum coralloides</i> OC	Taczanów	242d	TP	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na grzybnię.
Szczaw gajowy <i>Rumex sanguineus</i> VU ^{WLKP}	Taczanów	231a	IB, ODN	Brak	Brak znacząco negatywnego wpływu na populację.
Torfowiec ostrolistny <i>Sphagnum nemoreum</i> OC	Taczanów	215b	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
Tujowiec tamaryszkowy <i>Thuidium tamariscinum</i> OC	Taczanów	191d	IVD, ODN	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
	Wielowieś	589f (2 stanowiska)	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
Turzyca Buxbauma <i>Carex buxbaumii</i> OS, CR ^{WLKP} , EN	Taczanów	206g	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
Turzyca orzęsiona <i>Carex pilosa</i> VU ^{WLKP}	Taczanów	242d	TP	Brak	Nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania. Gatunek częsty poza zachodnią Polską.
	Taczanów	243a (2 stanowiska)	IIBU, ODN, CW		
Turzyca rozsunięta <i>Carex divulsa</i> OS, EN ^{WLKP} , VU	Wielowieś	589d	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
	Wielowieś	589f	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
Wawrzynek wilczelyko <i>Daphne mezereum</i> OC, LC ^{WLKP}	Taczanów	206g	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
	Taczanów	214d	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	214g	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
	Taczanów	214i	IIIB, ODN	Pozostawić kępę d-stanu obejmującą stanowisko rośliny	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	232n	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
	Taczanów	233g (2 stanowiska)	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
	Taczanów	233g	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
Wawrzynek wilczelyko	Taczanów	234j	TP	Omijać stanowiska roślin	Brak negatywnego wpływu przy

Nazwa	Lokalizacja		Proj. Zabiegi gosp.	Zalecenia ochronne zamieszczone w POP	Ocena oddziaływania
	Obręb	Oddział			
<i>Daphne mezereum</i> OC, LC ^{WLKP}				podczas cięć i zrywki	zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	234l (3 stanowiska)	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
	Taczanów	235b	CP	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	235g	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	240f	TW	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	243a	IIBU, ODN, CW	Pozostawić kępę d-stanu obejmującą stanowisko rośliny	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	244a (3 stanowiska)	IIIAU, ODN, CW	Pozostawić kępę d-stanu obejmującą stanowisko rośliny	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	276f	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	284d	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	329c	CP	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Wielowieś	589f (4 stanowiska)	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
	Wielowieś	599i	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i> OC, VU ^{WLKP}	Taczanów	137a	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	152b	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	227b	CP	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	227d	CP	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	248b	CP	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Wielowieś	469d	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Wielowieś	496j	CW	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Wielowieś	601d	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
Wiechlina odległokłosa <i>Poa remota</i> VU ^{WLKP}	Taczanów	233g (2 stanowiska)	BRAK WSK	Brak	Nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania na populację.
	Taczanów	234k	TW		
	Taczanów	234l	BRAK WSK		
Zdrojówka rutewkowata	Taczanów	232n	BRAK	Brak – gatunek częsty	Nie przewiduje się negatywnego

Nazwa	Lokalizacja		Proj. Zabiegi gosp.	Zalecenia ochronne zamieszczone w POP	Ocena oddziaływania
	Obręb	Oddział			
<i>Isopyrum thalictroides</i> VU ^{WLKP}			WSK	poza Polską zachodnią.	oddziaływania.
	Taczanów	233g	BRAK WSK		
	Taczanów	233g	BRAK WSK		
	Taczanów	234k	TW		
	Taczanów	234l	BRAK WSK		
	Taczanów	235c	III AU, ODN, CP		
	Taczanów	242l	TW		
	Taczanów	244a	III AU, ODN, CW		
	Taczanów	244a	III AU, ODN, CW		

Kategorie zagrożenia:

Czerwona lista roślin naczyniowych Wielkopolski (Jackowiak i in. 2007): EN^{WLKP} – gatunek zagrożony, VU^{WLKP} – gatunek narażony, LC^{WLKP} – gatunek najmniejszej troski, CR^{WLKP} – gatunek krytycznie zagrożony.

Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych (Kaźmierczakowa i in 2016): CR – gatunek krytycznie zagrożony, EN – gatunek zagrożony, VU – gatunek narażony, NT – gatunek bliski zagrożenia, LC – gatunek najmniejszej troski, DD – gatunek o nieokreślonym stopniu zagrożenia

Kategoria ochronności: OS – ochrona gatunkowa ścisła, OC – ochrona gatunkowa częściowa

Pozostałe, niewymienione w tabeli chronione gatunki to rośliny podlegające ochronie częściowej, lecz mające silne populacje, dla których program ochrony przyrody nie podaje szczegółowej lokalizacji stanowisk. Są to: mokradłoszka kończysta *Calliergonella cuspidata*, widłoząb kędzierzawy *Dicranum polysetum*, widłoząb miotłasty *Dicranum scoparium*, gajnik lśniący *Hylocomium splendens*, bielistka siwa *Leucobryum glaucum*, rokiennik pospolity *Pleurozium Schreberi*, brodawkowiec czysty *Pseudoscleropodium purum*, fałdownik nastroszony *Rhytidiadelphus squarrosus*.

Wymienione rośliny rosną w wydzieleniach leśnych, zatem pojedyncze osobniki mogą ulec zniszczeniu podczas wykonywania zabiegów gospodarczych. Plan urządzenia lasu nie będzie natomiast znacząco negatywnie oddziaływał na całe populacje wymienionych gatunków.

Nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania zapisów planu na całe populacje omawianych gatunków.

7.4.2 Zwierzęta

W ramach prognozy oceniono wpływ zapisów planu na populacje cennych gatunków zwierząt, dla których została udokumentowana lokalizacja. Głównym źródłem danych jest tu

zaktualizowana przez nadleśnictwo baza invent, dane na temat stref ochrony ptaków oraz informacje z planów ochrony rezerwatów przyrody.

Tabela 7. Przewidywane oddziaływanie zapisów planu na chronione gatunki zwierząt

Gatunek	Obręb	Lokalizacja	Planowane zabiegi gospodarcze	Zalecenia ochronne zawarte w POP	Ocena oddziaływania
Biegacz gładki <i>Carabus glabratus</i> OC	Wielowieś	Rez. Majówka	Brak	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
Biegacz leśny <i>Carabus sylvestris</i> OC	Wielowieś	Rez. Majówka	Brak	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
Biegacz skórzasty <i>Carabus coriaceus</i> OC	Wielowieś	Rez. Majówka	Brak	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i> OS, VU	Taczanów	346a	Brak	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
	Taczanów	346g	TP	Drzewa zasiedlone wyłączyć z cięć	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
	Taczanów	362g	CP	Brak	Brak negatywnego – zabieg wykonywany będzie w młodym pokoleniu, z pominięciem starych drzew.
Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> OS, VU	Wielowieś	501j	TP, CP	Drzewa zasiedlone wyłączyć z cięć	Brak negatywnego wpływu przy zastosowaniu wskazówek ochronnych.
Tęcznik liszkarz <i>Calosoma sycophanta</i> OC, NT	Wielowieś	Rez. Majówka	Brak	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i> OC	Taczanów	113j	Brak	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
	Taczanów	124h	Brak	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
Trzmiel ziemny <i>Bombus terrestris</i> OC	Wielowieś	Rez. Majówka	Brak	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i> OS	Taczanów	118w	Brak	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> OS, NT	Taczanów	118w	Brak	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
	Wielowieś	420m	Brak	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> OS	Wielowieś	2 strefy ochrony	Brak	Brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania. Brak zabiegów w strefach całorocznych. Zabiegi ze stref okresowych zostaną wykonane poza okresem obowiązywania strefy.
Wydra <i>Lutra lutra</i> OC	Wielowieś	379b	TP	Brak	Brak negatywnego oddziaływania. Siedliskiem wydry są sąsiednie stawy. Na gruncie nadleśnictwa stwierdzono tropy.

Kategorie ochronności: OS – ochrona gatunkowa ścisła, OC – ochrona gatunkowa częściowa

Kategorie zagrożenia wg Czerwonej Listy Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce (Głowaciński, 2002): NT – gatunki bliskie zagrożenia, VU – gatunki narażone

Powyższa tabela odnosi się tylko do gatunków o znanych lokalizacjach, co nie wyczerpuje całego bogactwa fauny zamieszkującej tereny nadleśnictwa. Poniżej przedstawia się ogólną ocenę wpływu zapisów planu na populacje pospolitych gatunków podlegających ochronie.

Chronione gatunki bezkręgowców mogą bytować w środowisku leśnym w tym na terenach nadleśnictwa. Jednym z celów planu urządzenia lasu jest zachowanie ekosystemów leśnych. Zapisy planu nie powodują zmniejszenia powierzchni lasów i mimo możliwego niekorzystnego wpływu na pojedyncze osobniki nie wpłyną znacząco negatywnie na całe populacje wymienionych gatunków. Część gatunków to bezkręgowce, których siedliska stanowią łąki, murawy i inne tereny nieleśne. W planie urządzenia lasu nie projektuje się zabiegów gospodarczych dla takich terenów.

Oprócz traszki grzebieniastej. Na gruntach nadleśnictwa występują podlegające ochronie ścisłej płazy: ropucha szara *Bufo bufo*, ropucha zielona *Buffo viridis*, rzekotka drzewna *Hyla arborea*, żaba trawna *Rana temporaria*, żaba moczarowa *R. arvalis*, żaba wodna *R. esculanta complex*. Gatunki te związane są okresowo ze środowiskiem wodnym, występują na wilgotnych i bagiennych terenach leśnych, torfowiskach, podmokłych łąkach, w pobliżu płytkich zbiorników wodnych i rowów, a także stawów rybnych. Najważniejsze dla zabezpieczenia ochrony wymienionych płazów jest zachowanie niewielkich zbiorników wodnych, w których zwierzęta te się rozmnażają. Plan urządzenia lasu nie projektuje wskazówek gospodarczych dla gruntów nieleśnych, w tym wód stojących stanowiących miejsca rozrodu płazów.

Jako największe zagrożenia lokalne dla populacji płazów wymienia się: wzmożony ruch samochodowy powodujący straty wśród migrujących płazów, budowanie nowych, szerokich szlaków komunikacyjnych w miejscach migracji zwierząt, z pominięciem odpowiednio dużych przepustów podziemnych bądź innych zabezpieczeń, zasypywanie małych zbiorników wód stojących, rozlewisk, dokonywanie nieprzemyślanych melioracji podmokłych pól i łąk (Najbar 2000). Wymienione działania nie są przedmiotem zainteresowania planu urządzenia lasu. Plan nie wpływa znacząco negatywnie na populację występujących płazów w nadleśnictwie.

Program ochrony przyrody wymienia 5 gatunków gadów występujących w nadleśnictwie. Są to podlegające ochronie częściowej: jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*, jaszczurka żyworodna *Zootoca vivipara*, padalec zwyczajny *Anguis fragilis*, zaskroniec zwyczajny *Natrix natrix* i żmija zygzakowata *Vipera berus*. Najważniejsze dla zachowania populacji wymienionych gatunków jest zachowanie siedlisk, w których występują. Plan urządzenia lasu nie zmienia sposobów użytkowania gruntów, nie powoduje zmniejszenia powierzchni

terenów leśnych, zadrzewień, muraw i polan stanowiących siedliska występujących na terenie nadleśnictwa gadów.

Na gruntach nadleśnictwa występuje szereg gatunków ptaków podlegających ochronie gatunkowej. Warunkiem gniazdowania jest obecność jakiegoś elementu krajobrazu leśnego, bądź obecność tego krajobrazu jako całości. Są to następujące taksony: bogatka *Parus major*, cierniówka *Sylvia communis*, czarnogłówka *Poecile montanus*, czubatka *Lophophanes cristatus*, czyż *Spinus spinus*, dudek *Upupa epops*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, dzięcioł duży *Dendrocopos major*, dzięcioł średni *Dendrocopos medius*, dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*, dzięcioł zielony *Picus viridis*, dzięciołek *Dendrocopos minor*, dzwonec *Chloris chloris*, gajówka *Sylvia borin*, gąsiorek *Lanius collurio*, grubodziób *Coccothraustes coccothraustes*, jastrząb *Accipiter gentilis*, kapturka *Sylvia atricapilla*, kopciuszek *Phoenicurus ochruros*, kos *Turdus merula*, kowalik *Sitta europaea*, krogulec *Accipiter nisus*, krzyżodziób świerkowy *Loxia curvirostra*, kruk *Corvus corax*, kukułka *Cuculus canorus*, kulczyk *Serinus serinus*, mazurek *Passer montanus*, modraszka *Cyanistes caeruleus*, muchołówka mała *Ficedula parva*, muchołówka szara *Muscicapa striata*, muchołówka żałobna *Ficedula hypoleuca*, mysikrólik *Regulus regulus*, myszołów *Buteo buteo*, ortolan *Emberiza hortulana*, pełzacz leśny *Certhia familiaris*, pełzacz ogrodowy *Certhia brachydactyla*, piecuszek *Phylloscopus trochilus*, piegża *Curruca curruca*, pliszka siwa *Motacilla alba*, pokrzywnica *Prunella modularis*, puszczyk *Strix aluco*, raniuszek *Aegithalos caudatus*, rudzik *Erithacus rubecula*, sikora uboga *Poecile palustris*, siniak *Columba oenas*, słowik rdzawy *Luscinia megarhynchos*, słowik szary *Luscinia luscinia*, sosnówka *Periparus ater*, sójka *Garrulus glandarius*, strzyżyk *Troglodytes troglodytes*, szpak *Sturnus vulgaris*, śpiewak *Turdus philomelos*, świergotek drzewny *Anthus trivialis*, świstunka *Phylloscopus sibilatrix*, trznadel *Emberiza citrinella*, turkawka *Streptopelia turtur*, wilga *Oriolus oriolus*, uszatka *Asio otus*, zięba *Fringilla coelebs*, zniczek *Regulus ignicapillus*, żuraw *Grus grus*.

Rozplanowanie poszczególnych działań gospodarczych na cały obszar nadleśnictwa, a więc brak tak czasowej jak i powierzchniowej koncentracji czynności gospodarczych w jednym miejscu, powoduje rozproszenie ryzyka negatywnego oddziaływania na siedliska i populacje. Zaplanowane w poszczególnych pododdziałach czynności mają stosunkowo niewielki wpływ na populacje gatunków ptaków związanych z lasem. Prace związane z wykonaniem powyższych zabiegów trwają w konkretnym wydzieleniu najwyżej kilka do kilkunastu dni. W skali nadleśnictwa zabiegi zaprojektowane w planie nie spowodują istotnych zmian w powierzchni poszczególnych siedlisk bytowania gatunków (np. w powierzchni starodrzewów). Zgodnie z zaleceniami zawartymi w POP, nie wyznacza się do usunięcia drzew dziuplastych oraz z widocznymi gniazdami ptaków, na powierzchni

pozostawiane są również krzewy i podrosty o dobrej jakości hodowlanej. Sprzyja to także utrzymaniu populacji ptaków związanych z lasami. Pojedyncze, najbliższe położone stanowiska ptaków gniazdujących na powierzchni wyznaczonej do zabiegu mogą zostać opuszczone. W wyniku niezamierzonego płoszenia i nieświadomego niszczenia gniazd podczas cięć, ptaki mogą przenieść się nieco dalej do sąsiednich pododdziałów.

Stanowiska chronionych gatunków ptaków zabezpieczają zapisy Zarządzenia nr 41 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu z dnia 16.11.2020 r. w sprawie minimalizowania wpływu realizacji prac gospodarczych na miejsca rozrodu i lęgi ptaków, zawierające m. in. następujące wytyczne:

- prowadzenie wizji terenowych w celu wykrycia i oznakowania stanowisk lęgowych ptaków przed przystąpieniem do prac z zakresu pozyskania drewna i hodowli lasu; zidentyfikowane dziuple oraz duże gniazda należy pozostawić w stanie nienaruszonym; pozostałe czynne gniazda należy pozostawić w stanie nienaruszonym do zakończenia lęgu;
- w celu zapewnienia skuteczności wizji terenowych należy przeprowadzić kontrolne wizje terenowe wykonywane przez inżynierów nadzoru lub inne osoby na 10% losowo wybranych powierzchni przeznaczonych do pozyskania drewna;
- drzewa dziuplaste i inne stanowiska lęgowe należy oznaczać w sposób widoczny dla pracowników wykonujących usługi z zakresu gospodarki leśnej;
- oznakowane stanowiska oraz ewentualne fragmenty wokół nich należy pozostawić w niezmienionym stanie;
- przedmiotowe wytyczne nie dotyczą drzew z zasiedlonymi gniazdami lub dziupłami, które stwarzają zagrożenie dla bezpieczeństwa pracowników PGL LP, wykonawców prac leśnych, osób postronnych lub mienia.

Mimo możliwego niekorzystnego wpływu zabiegów na pojedyncze stanowiska cennych gatunków, plan urządzenia lasu nie oddziałuje długookresowo negatywnie na stan całej populacji chronionych ptaków oraz ich siedlisk.

Na terenach znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa występują 23 chronione gatunki ssaków. Część z nich związana jest ze środowiskiem leśnym – borowiaczek *Nyctalus leisleri*, gacek brunatny *Plecotus auritus*, gronostaj *Mustela erminea*, jeż *Erinaceus* sp., karlik większy *Pipistrellus nathusii*, kret *Talpa europaea*, mysz zaroślowa *Apodemus sylvaticus*, nocek Brandta *Myotis brandtii*, nocek duży *Myotis myotis*, nocek

Natterera *Myotis nattereri*, ryjówka aksamitna *Sorex araneus*, wiewiórka pospolita *Sciurus vulgaris*, zębiełek karliczek *Crocidura suaveolens*.

Wpływ planu na populacje tych gatunków jest podobny jak w przypadku opisanych wyżej, związanych z lasami, gatunków ptaków. Rozproszenie najbardziej niekorzystnych zabiegów (rębni) na terenie całego nadleśnictwa oraz planowanie pojedynczych działek zrębowych na stosunkowo niewielkich powierzchniach, zmniejsza ryzyko negatywnego wpływu planu. Może wystąpić niekorzystny wpływ zaplanowanych zabiegów na poszczególne osobniki wymienionych gatunków. Nie przewiduje się jednak znacząco negatywnego oddziaływania na całe populacje chronionych ssaków leśnych.

Wśród ssaków bytujących częściej na terenach nieleśnych Program ochrony przyrody wymienia następujące: badylarka *Micromys minutus*, gacek szary *Plecotus austriacus*, karlik malutki *Pipistrellus nathusii*, mroczek późny *Eptesicus serotinus*, łasica *Mustela nivalis*, ryjówka malutka *Sorex minutus* i rzesorek rzeczek *Neomys fodiens*. Plan urządzenia nie projektuje wskazówek gospodarczych na gruntach nieleśnych i nie ma negatywnego wpływu na wymienione gatunki.

Kolejnymi gatunkami ssaków są bóbr *Castor fiber* i karczownik *Arvicola terrestris* bytujące w różnego typu zbiornikach wodnych i ciekach i żerujący często na terenach leśnych. Bóbr jest gatunkiem częstym na terenie nadleśnictwa i zabiegi przewidziane w planie nie wpłyną negatywnie na jego populację.

W programie ochrony przyrody zawarte zostały liczne zapisy, których wykonanie pozytywnie wpłynie na stan populacji chronionych gatunków zwierząt i ich siedlisk. Poniżej przedstawia się najważniejsze z zaleceń:

- w przypadku stwierdzenia nowych stanowisk lęgowych strefowych gatunków ptaków zgłaszać wnioski o ustalenie stref ochronnych do RDOŚ;
- w przypadku stwierdzenia nowych stanowisk lęgowych gatunków strefowych, przed powołaniem dla nich strefy ochrony należy prowadzić prace gospodarcze zgodnie z wymaganiami strefy okresowej i całorocznej;
- przed przystąpieniem do wykonywania zabiegów gospodarczych w danym wydzieleniu należy dokonać oględzin w zakresie występowania chronionych gatunków;
- podczas trzebieży chronić drzewa dziuplaste i drzewa z widocznymi gniazdami ptaków;
- przed przystąpieniem do zabiegów gospodarczych w wydzieleniach, gdzie zostały stwierdzone stanowiska chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt, należy

poinstruować wykonawców robót leśnych w zakresie przeprowadzenia robót w sposób jak najmniej szkodliwy dla stwierdzonych gatunków;

- informacja o występowaniu stanowisk gatunków chronionych i ich siedliskach powinna być umieszczana i na bieżąco aktualizowana np. w kronice Programu Ochrony Przyrody oraz SILP;
- prowadzić fachowe szkolenia pracowników terenowych (leśniczowie i podleśniczowie) oraz kadry inżynieryjno-technicznej z zakresu praktycznej znajomości chronionych gatunków flory i fauny występujących na terenie nadleśnictwa.

7.5 Oddziaływanie na wodę

Założenia planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Taczanów nie przewidują prowadzenia melioracji wodnych, które mogłyby wpłynąć na tymczasowe lub stałe odprowadzenie wody z terenów nadleśnictwa. Ma to duże znaczenie dla oceny oddziaływania, ponieważ nienaturalne obniżenia poziomu wody mogą mieć niekorzystne konsekwencje dla środowiska.

W planie uwzględnia się natomiast zapisy dotyczące dominujących funkcji lasów, wśród których 45,45% powierzchni stanowią lasy wodochronne (6 259,12 ha). Tego typu lasy chroniące np. źródłiska czy brzegi rzek i starorzeczy, wpływają znacznie na poprawę naturalnych stosunków wodnych.

Zabiegi zaprojektowane w planie przy uwzględnieniu zaleceń programu ochrony przyrody nie będą wpływać negatywnie na stan wód obszaru nadleśnictwa. Ze względu na brak istotnego wpływu planu urządzenia lasu na stan/potencjał ekologiczny i stan chemiczny JCW, dokument ten nie wpłynie negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

7.6 Oddziaływanie na powietrze

Biorąc pod uwagę charakter zaplanowanych prac w nadleśnictwie, nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń planu mogła mieć negatywny wpływ na stan powietrza atmosferycznego. Zachowanie zasobów leśnych jest jednym z podstawowych celów gospodarowania. Realizacja założeń planu w żadnym wypadku nie powoduje zmniejszenia leśnych zasobów ani zarazem ich możliwości związanych z pochłanianiem dwutlenku węgla. Wręcz przeciwnie, można uznać, że zabiegi p.u.l. poprawiające stan lasów, równocześnie polepszają

stan powietrza, który w dużym stopniu zależy od produkcji tlenu oraz pochłaniania dwutlenku węgla.

7.7 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Jedynie działania mogące wpływać na powierzchnię ziemi to przygotowanie gleby pod odnowienia na zrębach zupełnych. Wycięcie drzewostanów na powierzchniach zrębowych mogłoby powodować nasilenie erozji tylko na terenach silniej urzeźbionych, które w obszarze nadleśnictwa zwykle znajdują się w wydzieleniach zaliczonych do lasów wodochronnych, (co jest formą zabezpieczenia przed erozją). Krótkookresowe pozbawienie roślinności (dla każdego zrębu zaplanowano odnowienie lasu) na rozproszonych powierzchniach nie wpłynie negatywnie na stan gleby. Utrzymanie roślinności leśnej, będące podstawowym założeniem planu urządzenia lasu, sprzyja zachowaniu naturalnej pokrywy glebowej oraz jest głównym zabezpieczeniem gleby przed erozją. Analizując wpływ założeń planu na powierzchnię ziemi można stwierdzić brak znacząco negatywnego oddziaływania.

7.8 Oddziaływanie na krajobraz

Dynamika zmian krajobrazu leśnego jest nierozłącznie związana z cyklem produkcyjnym. Plan urządzenia lasu wyznacza etapy tego cyklu na kolejne 10 lat, czyli uwzględnia przewidziane w tym okresie zalesienia, odnowienia i zręby, wpływając tym samym na zmiany krajobrazu.

Ocena stopnia oddziaływania p.u.l. na krajobraz oraz jego dodatni bądź ujemny wpływ jest zależna od punktu widzenia. Ze względu na środowisko leśne realizacja p.u.l. ma pozytywne oddziaływanie, ponieważ zapewnia ciągłość funkcjonowania lasów. Jedynie z punktu widzenia mieszkańców terenów nadleśnictwa, zwłaszcza tych, których posiadłości sąsiadują z lasem, zmiany krajobrazu powstałe w wyniku realizacji p.u.l. np. zręby, traktowane są jako oddziaływanie negatywnie.

Bogactwo krajobrazu omawianego nadleśnictwa stanowią przede wszystkim obszary o dużych wartościach przyrodniczych. Obszarom takim przypisano głównie cele ochronne, często pomijając produkcyjne, co daje gwarancję małych zmian krajobrazu na tych terenach.

7.9 Oddziaływanie na klimat

Realizacja zadań zwartych w p.u.l., nie powoduje zmian klimatu. Zabiegi przeprowadzane w lasach, których celem jest zachowanie ciągłości lasów mogą wpływać tylko na krótko i średnioterminową zmianę mikroklimatu lokalnego, jedynie w miejscach wykonywanych zrębów i ich najbliższej okolicy.

Nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania zapisów planu na stan klimatu.

7.10 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Poprzez oddziaływanie planu urządzenia lasu na zasoby naturalne rozumie się wpływ zapisów planu na zasoby drewna w lasach. Zasadniczo gospodarka leśna ma wpływać na zwiększenie tych zasobów.

Suma miąższości drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej, na początku okresu gospodarczego wynosi 3 562 809 m³ brutto. Stan zasobów drzewnych przewidywany na koniec bieżącego okresu gospodarczego tj na 31.12.2030 roku obliczony wg spodziewanego przyrostu użytecznego i po uwzględnieniu realizacji planów wyniesie 3 479 281 m³ brutto. Przewiduje się zmniejszenie zasobów na powierzchni leśnej zalesionej o 83 528 m³ brutto.

Zaplanowany rozmiar użytkowania rębego spowoduje około 2% spadek zasobów. Zaprojektowane cięcia są jednak pochodną struktury wiekowej drzewostanów i ich stanu sanitarnego i nie wpłyną znacząco negatywnie na stan zasobów naturalnych w nadleśnictwie.

7.11 Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej

W trakcie wykonywania prac urządzeniowych sporządzany jest wykaz walorów kulturowych znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa. Wykaz ten jest zamieszczony w programie ochrony przyrody wraz z dokładną lokalizacją i krótką charakterystyką. Dodatkowo w opisie taksacyjnym znajdują się informacje na temat ewentualnego występowania walorów historycznych i kulturowych w poszczególnych wydzieleniach.

Plan urządzenia lasu nie przewiduje użytkowania bądź usuwania tych obiektów, a samo uwzględnienie ich w treści p.u.l. można uznać za wpływ dodatni dla dóbr kultury. Charakter zabiegów projektowanych w planie urządzenia lasu powoduje, że nie wywierają one wpływu na zabytki znajdujące się poza gruntami nadleśnictwa.

7.12 Prognoza oddziaływania zabiegów planu urządzenia lasu na cele ochrony rezerwatów przyrody

7.12.1 Rezerwat przyrody „Majówka”

Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie i utrzymanie populacji jodły i świerka na granicy ich naturalnego zasięgu. Plan urządzenia lasu nie przewiduje wykonywania żadnych zabiegów gospodarczych w pododdziałach wchodzących w skład rezerwatu oraz otuliny. Zapisy planu nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na cele i przedmioty ochrony rezerwatu.

7.12.2 Rezerwat przyrody „Niwa”

Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest ochrona spontanicznych procesów ekologicznych przebiegających w ekosystemach leśnych. Dla wydzieleń wchodzących w skład rezerwatu nie zaplanowano wykonywania zabiegów gospodarczych. Plan urządzenia lasu nie będzie oddziaływał negatywnie na cel ochrony rezerwatu.

7.13 Prognoza oddziaływania zabiegów planu urządzenia lasu na cele ochrony obszarów chronionego krajobrazu

Celem powstania OChK Dolina rzeki Ciemnej jest ochrona obszaru zbliżonego do naturalnego oraz zapewnienia społeczeństwu warunków niezbędnych dla regeneracji sił w środowisku reprezentującym korzystne właściwości dla rozwoju turystyki i wypoczynku. Forma ochrony przyrody, jaką jest obszar chronionego krajobrazu nie wprowadza większych ograniczeń do prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej. Zabiegi planowane w wydzieleniach znajdujących się w granicach obszaru to czyszczenia, trzebieże oraz rębnie z odnowieniami. Zaprojektowane czynności gospodarcze nie będą powodować degradacji środowiska. Zapisy planu nie będą negatywnie wpływać na cel ochrony obszaru Dolina rzeki Ciemnej.

Celem powołania obszaru „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy” była ochrona starych drzewostanów dębowych z zespołami kwaśnych dąbrów i grądów. Komisja Założeń Planu ustaliła wieki rębności drzewostanów dębowych w obrębie Taczanów na 160 lat, co

sprzyja wypełnieniu celu ochrony OChK. Zapisy planu nie będą negatywnie wpływać na cel ochrony obszaru.

Obszar „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska” powołano w celu zapobiegania degradacji środowiska naturalnego poprzez nadmierną jego urbanizację, uprzemysłowienie oraz melioracje. Wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu zmierza do zabezpieczenia przed zniszczeniem bądź degradacją walorów przyrodniczych (estetyczno-widokowe krajobrazu, różnorodność występujących tu ekosystemów, rzeźba terenu, ciek i zbiorniki wodne oraz charakter i stan szaty roślinnej). Zapisy planów urządzenia lasu nie wpływają negatywnie na możliwość realizacji wymienionych celów.

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны obejmuje całą dolinę rzeki Proсны od granic z województwami łódzkim i opolskim aż do Kalisza (ciągnie się przez gminy Sieroszewice, Brzeziny, Kraszewice, Grabów nad Prosną, Doruchów, Wieruszów, Bolesławiec, Łękę Opatowską, i Łubnice). Dokument powołujący obszar wskazuje na prowadzenie w omawianym terenie racjonalnej gospodarki leśnej. Trwale zrównoważoną gospodarkę leśną wg Ustawy o lasach z 1991 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 6) prowadzi się według planu urządzenia lasu. Zapisy planu nie wpłyną na pogorszenie wartości przyrodniczych OChK Dolina Proсны.

7.14 Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na specjalne obszary ochrony siedlisk

Plan urządzenia lasu może mieć decydujący wpływ na ochronę i zachowanie we właściwym stanie siedlisk przyrodniczych. Szczególnie istotne są zapisy planu dotyczące składu gatunkowego odnowień lasu. Przyjęty zestaw gatunków ma długookresowy wpływ na stan siedliska. Przy właściwym doborze gatunków wpływ ten będzie korzystny – za pomocą rębni złożonych można przebudować siedliska z niewłaściwą strukturą gatunkową. Z drugiej strony niewłaściwe gatunki drzew przyjęte w planie urządzenia lasu mogą prowadzić do degeneracji siedlisk (np. duży udział sosny na siedliskach grądów).

Zapisy odnośnie składów gatunkowych drzewostanów dla poszczególnych typów siedliskowych lasu zawarte są w opisie ogólnym lasów nadleśnictwa (elaboracie). Jednak w miejscach występowania siedlisk przyrodniczych plan zaleca stosowanie specjalnych składów gatunkowych zapisanych w programie ochrony przyrody. Składy te zostały zaprojektowane wg opracowania J. M. Matuszkiewicza (2008), Brzega, Kasprowicza

i Krotoskiej (1989, 2000, 2001), opracowania siedliskowego oraz wzoru przedstawionego na Komisji Założeń Planu.

Tabela 8. Analiza składów gatunkowych dla siedlisk przyrodniczych zalecanych przez Plan urządzenia lasu

Nazwa siedliska	Zespół	Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny docelowy skład gatunkowy drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw	
9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	<i>Luzulo-Fagetum</i>	LMśw	Bk	Bk 90; So, Dbs, Dbb, Brz 10	Bk 70; So 20; Dbs, Dbb, Brz 10	
		Lśw	Bk	Bk 90; Dbs, Dbb, Brz 10	Bk 80; Dbs, Dbb, Brz, So 20	
9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>)	<i>Galio odorati-Fagetum</i>	LMśw	Bk	Bk 90; Dbs, Dbb, Gb, So, Brz 10	Bk 90; Dbs, Dbb, Gb, So, Brz 10	
		Lśw	Bk	Bk 90; Dbs, Dbb, Gb, Brz 10	Bk 90; Dbs, Dbb, Gb, Brz 10	
9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>)	<i>Galio-Carpinetum</i>	LMśw	Gb-Db	Dbs, Dbb 60; Gb 30; Lp, So i in. 10	Dbs, Dbb 50; Gb 20; So 20; Lp, Kl i in. 10	
		LMw	Gb-Db	Dbs 60; Gb 30; Lp, Kl, Ol, So i in. 10	Dbs 50; Gb 20; So 20; Lp, Kl, Ol, i in. 10	
		Lśw	Gb-Db	Dbs, Dbb 50; Gb 30; Lp 10; Kl i in. 10	Dbs, Dbb 40; Gb 30; Lp 20; Kl i in. 10	
		Lw	Gb-Db	Dbs 60; Gb 30; Lp, Ol, Kl i in. 10	Dbs 40; Gb 30; Lp 20; Ol, Kl i in. 10	
9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	<i>Calamagrostio-Quercetum</i>	BMśw	So-Db	Dbb 70; So 20; Brz i in. 10	Dbb 50, So 40, Brz, Św, Bk 10	
		LMśw	Db	Dbb, Dbs 90; So i in. 10	Dbb, Dbs 60; So 30; Brz, Św, Bk 10	
		LMw	Db	Dbs 90; So i in. 10	Dbs 60; So 30; Brz, Św, Bk 10	
		Lśw	Db	Dbs, Dbb 90; Brz, So 10	Dbs, Dbb 80; So 10; Brz, Św, Bk 10	
	<i>Molinio-Quercetum</i>	LMw	Db	Dbs 80; So 10; Brz 10	Dbs 60; So 30; Brz 10	
		Lśw	Db	Dbs, Dbb 80; So 10, Brz 10	Dbs, Dbb 70; So 20; Brz 10	
		Lw	Db	Dbs 80; Ol 10, Brz 10	Dbs 70; Ol 10; So Brz 20	
	<i>Aulacomnio-Quercetum</i>	LMśw	Db*	Dbs, Dbb 70; Gb 10; Bk 10; So, Brz. 10	Dbs, Dbb 50; So 20; Gb 10; Bk, Brz, Św 20	
		Lśw	Db*	Dbs, Dbb 70; Gb 10; Bk 10; So, Brz in. 10	Dbs, Dbb 50; Gb 20; So 10; Bk 10; Brz, Św 10	
		Lw	Db*	Dbs 70; Gb 10; Ol, Brz in. 20	Dbs 50; Gb 20; Ol 10; Brz, Św 10	
	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródłiskowe</i>)	<i>Fraxino-Alnetum</i>	Lw	Wz-Ol	Ol 50; Wz 30; Js 20	Ol 50; Wz 30; Js 20
			Ol	Ol	Ol 90; Js, Brz i in. 10	Ol 90; Js, Brz i in. 10
OlJ			Ol	Ol 70; Js 20; Brz i in. 10	Ol 70; Js 20; Brz i in. 10	
Lł			Wz-Ol	Ol 50; Wz 30; Js 20	Ol 50; Wz 30; Js 20	

Nazwa siedliska	Zespół	Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny docelowy skład gatunkowy drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw
91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	<i>Ficario-Ulmetum</i>	Lśw	Wz-Db	Db 60; Wz 30; Js, Brz i in. 10	Db 60; Wz 30; Js, Brz i in. 10
		Lw	Wz-Db	Db 40; Wz 30; Js 20; Ol, Kl i in. 10	Db 40; Wz 30; Js 20; Ol Kl i in. 10

*Drzewostan dębowy z drugim piętrzem grabowym

Dla wszystkich siedlisk stwierdzono zgodność specjalnych składów drzewostanów ze składem gatunkowym leśnych siedlisk przyrodniczych.

Plan zakłada zwiększony udział gatunków pionierskich takich jak sosna, olsza czy brzoza w składzie upraw (jako gatunków pielęgnacyjnych dla gatunków głównych – np. sosna stanowi podgon dla dębu na siedliskach BMśw i LMśw) i zmiany składu wraz z wiekiem drzewostanu, poczynając od uprawy (zwykle kilka tysięcy drzew na 1 ha), do drzewostanów docelowych (zwykle kilkaset drzew na ha) w skutek wykonywanych czyszczeń, trzebieży oraz naturalnego wydzielania się drzew.

Powyższej oceny dokonano z pełną świadomością przyjętych metod przeprowadzonych inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych i uproszczeń, które zostały w nich zastosowane. Powodowało to nie wyróżnianie mikrosiedlisk. Dlatego w przypadku występowania mikrosiedlisk zasadne jest stosowanie składu gatunkowego nowo zakładanych upraw zgodnych z występującymi rzeczywistymi siedliskami.

W żadnym z projektowanych składów gatunkowych plan nie zaleca wprowadzania gatunków obcych geograficznie.

7.14.1 Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002

Z punktu widzenia ochrony siedlisk przyrodniczych ważna jest struktura wiekowa drzewostanów analizowanego obszaru. W tabeli 9 zamieszczono zestawienie powierzchni drzewostanów poszczególnych klas wieku na początku oraz na końcu okresu obowiązywania planu, jako wynik wykonania zawartych w nim wskazówek gospodarczych. Powierzchnia drzewostanów starszych (od VI klasy wzwyż) wynosi 781,55 ha i do końca okresu spadnie do 745,33 ha. Zmniejszenie powierzchni drzewostanów dojrzałych wynika z dużego udziału drzewostanów w wieku rębności, co skutkuje dużą powierzchnią zaplanowanych rębni, to jednak głównie rębnie złożone. Rozmiar użytkowania wymusza także stan lasu – na skutek

zmian hydrologicznych masowo wydzielają się dęby, a jednocześnie brak na omawianym terenie odnowień naturalnych tego gatunku. Wynikiem rozpoczęcia cięć częściowych jest „przejście” części drzewostanów starszych do kategorii klasy odnowienia. Zmniejszenie powierzchni omawianych grup wiekowych może być w rzeczywistości pozorne – w drzewostanach KO reprezentowane są różne klasy wieku (starodrzewia występują razem z młodym pokoleniem na tej samej powierzchni). Niekorzystny wpływ zapisów planu na strukturę wiekową drzewostanów ostoi jest nieduży i nie można tu mówić o znacząco negatywnym oddziaływaniu.

Tabela 9. Powierzchnia d-stanów w klasach wieku na początku i na końcu okresu p.u.l (grunty Nadleśnictwa Krotoszyn granicach obszaru Uroczyńska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002)

	Halizny i zręby	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	KO	Pozostałe grunty	Razem
		1-20	21-40	41-60	61-80	81-100	101-120	121-140	141 i starsze			
Początek okresu	11,35	257,01	275,92	162,95	215,59	258,41	144,33	265,33	264,04	107,85	85,88	2048,66
Koniec okresu		320,66	223,25	228,05	291,18	154,31	98,24	131,08	91,78	424,23	85,88	2048,66

Aktualny SDF omawianego obszaru, jako przedmioty ochrony wymienia 11 typów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I DS z oceną ogólną A, B lub C, z czego na terenach zarządzanych przez nadleśnictwo stwierdzono występowanie pięciu.

6120 ciepłolubne, śródłądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*). Podczas przeprowadzonej inwentaryzacji nie stwierdzono występowania siedliska 6120. Niewielkie płaty muraw mogą występować poza gruntami nadleśnictwa, oraz na przydrożach dróg leśnych w zachodniej części obszaru (Gawroński i in. 2009). Zapisy planu urządzenia lasu nie powinny negatywnie oddziaływać na tego rodzaju grunty (nie planuje się tu wskazówek gospodarczych).

6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*). Na gruntach administrowanych przez nadleśnictwo występują dwa płaty łąk trzęślicowych (oddz. 2231,m) Zniekształcone łąki reprezentowane są przez kadłubowe zbiorowiska związku *Molinion* ze stanowiskami fiołka mokradłowego. W planie urządzenia lasu dla wydzieleń nieleśnych nie projektuje się zadań gospodarczych. Plan zadań ochronnych ostoi przewiduje w wymienionych wydzieleniach wykonywanie zadań ochronnych dla siedliska 6510 (ekstensywne użytkowanie kośne). Zapisy planu urządzenia lasu nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na siedlisko 6410 w obszarze.

6430 ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*). Siedlisko nie występuje na terenach nadleśnictwa położonych w obszarze. Zapisy planu nie wpłyną negatywnie na ten przedmiot ochrony.

6510 nízowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*). Dwa płaty siedliska stanowią część wydzielenia 219a (poletko łowieckie na łące). Zapisy programu ochrony przyrody zalecają w płatach siedliska 6510 nie wykonywać zalesień oraz prowadzić ekstensywne użytkowanie kośne zgodnie z programem rolnośrodowiskowych. Plan urządzenia lasu nie będzie negatywnie wpływał na stan i powierzchnię siedliska 6510.

7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk. Na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo nie zinwentaryzowano żadnych stanowisk siedliska 7230. W omawianym obszarze poza gruntami nadleśnictwa mogą znajdować się jedynie rozproszone, niewielkie i silnie zubożałe płaty roślinności, będące pozostałością mechowisk (Gawroński i in. 2009). Pozostałe fragmenty zostały przekształcone w różnego rodzaju użytki zielone i pola uprawne. Plan urządzenia lasu nie będzie miał wpływu na omawiane siedlisko.

9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*). Na terenie nadleśnictwa siedlisko występuje w postaci płatów w różnym stopniu zniekształconych (stan B lub C). Większość płatów siedliska podlegać będzie cięciom pielęgnacyjnym. Czyszczenia zaplanowane na powierzchni nie wpłyną negatywnie na młodociane formy buczyn. Pozostałe cięcia pielęgnacyjne to trzebieże, które dzięki zapisom POP o regulacji składów gatunkowych drzewostanów siedliska (promowanie buka, eliminacja sosny, modrzewia i innych gatunków obcych ekologicznie i geograficznie) mogą polepszyć stan siedliska.

W trzech pododdziałach zaplanowano wykonanie rębni złożonych z odnowieniem lasu. W miejscach występowania siedliska 9110 zaprojektowano rębnie IIb i IIIb. Zabiegi te są sposobem użytkowania lasu najmniej negatywnie wpływającym na stan siedliska. Rozłożone w czasie cięcia i wykorzystanie naturalnego odnowienia eliminują niebezpieczeństwo znacząco negatywnego oddziaływania rębni.

Zmiany w strukturze wiekowej drzewostanów kwaśnych buczyn przedstawia tabela 10. Powierzchnia drzewostanów starszych (powyżej 100 lat), po uwzględnieniu zabiegów planu nieznacznie wzrasta z 6,98 ha na początku analizowanego okresu do 8,26 ha na końcu. Skutkiem zaplanowanych rębni będzie wzrost powierzchni drzewostanów w klasie odnowienia (KO).

Tabela 10. Powierzchnia d-stanów w klasach wieku na początku i na końcu okresu p.u.l. – siedlisko 9110 (grunty Nadleśnictwa Taczanów w granicach obszaru Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002)

	Powierzchnia drzewostanów w poszczególnych klasach wieku [ha]					
	II 21-40	V 81-100	VI 101-120	VIII 141 i starsze	KO	Razem
Początek okresu	0,85	3,13	2,02	1,77	3,19	10,96
Koniec okresu	0,85	1,85	3,30		4,96	10,96

Nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania planu na stan i powierzchnię ogółu siedliska 9110 w obszarze.

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*).

Wszystkie płaty siedliska to grądy w różny sposób zniekształcone, których stan określono jako B oraz C. W pododdziałach z siedliskiem, które wg zapisów planu zadań ochronnych zostały przewidziane do ochrony zachowawczej nie zaprojektowano zabiegów gospodarczych (oddz. 230d, 233g, 232j, 232n).

Przeważająca część płatów siedliska objęta zostanie cięciami pielęgnacyjnymi. Większość zabiegów to trzebieże, podczas których w programie ochrony przyrody zaleca się wykonanie regulacji składu gatunkowego drzewostanów – ograniczenie ilości So, Św, Brz, Ol, Md oraz usuwanie gatunków obcych geograficznie, promowanie Db, Gb, Lp i innych gatunków liściastych grądów. Takie wykonanie cięć wpłynie pozytywnie na stan grądów w ostoi. Niektóre wydzielania z płatami siedliska podlegać będą zabiegom w postaci czyszczeń. Cięcia te nie pogorszą stanu już zniekształconych grądów – dotyczą form młodocianych.

Niewielka część siedliska (13% powierzchni) podlegać będzie użytkowaniu w ramach rębni złożonych. Zaprojektowano tu rębnie, które minimalizują niekorzystny wpływ cięć na stan grądów: IIb (oddz. 232k, 233d, 243a), IIIb (oddz. 223n, 242k) i IVd (oddz. 182a, 228b, 233f). Razem z rębniami zaplanowano odnowienie, które przy zastosowaniu składów gatunkowych zaproponowanych w Programie Ochrony Przyrody, będzie miało długookresowo pozytywny wpływ na stan siedliska.

Tylko 3,9% powierzchni siedliska objęte zostanie cięciami w ramach rębni zupełnej (oddz. 190f, 192c, 228g, 231a, 232h, 238g, 253g). Są to wydzielania z niskim zadrzewieniem, w których następuje silne wydzielania drzew i konieczne jest szybkie odnowienie powierzchni. Dodatkowo w pododdziałach 231a oraz 232h przeważa brzoza. Negatywne skutki rębni zupełnych ograniczają zalecenia wynikające z zapisów Zasad Hodowli Lasu pozostawianie na zrębnie kęp obejmujących ok. 5% powierzchni drzewostanu oraz zalecenie

Programu Ochrony Przyrody pozostawiania w miarę możliwości drugich pięter i podrostów gatunków właściwych dla siedliska.

W przypadku wszystkich rębni zaprojektowano odnowienie, o składzie gatunkowym właściwym dla siedliska.

W dużej części płatów siedliska (14,9% areалу) nie zaprojektowano wykonywania zabiegów gospodarczych, co umożliwi zachodzenie naturalnych, niezakłóconych procesów ekologicznych. W tej grupie znalazły się pododdziały wyłączone z zabiegów gospodarczych zgodnie z zapisami PZO.

Zaplanowane zabiegi gospodarcze nie spowodują niekorzystnych zmian w strukturze wiekowej siedliska. Na koniec okresu gospodarczego przewiduje się niewielki spadek powierzchni ponad 100 letnich drzewostanów grądowych z 179,75 do 176,64 ha.

Tabela 11. Powierzchnia d-stanów w klasach wieku na początku i na końcu analizowanego okresu p.u.l. – siedlisko 9170 (grunty Nadleśnictwa Taczanów w granicach obszaru Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002)

	Powierzchnia drzewostanów w poszczególnych klasach wieku [ha]									Razem
	I 1-20	II 21-40	III 41-60	IV 61-80	V 81-100	VI 101-120	VII 121-140	VIII 141 i starsze	KO	
Początek okresu	22,72	52,28	7,67	65,29	33,77	35,61	94,14	31,14	18,86	361,48
Koniec okresu	27,87	36,37	31,64	68,11	20,85	31,50	45,47	58,50	41,17	361,48

Zapisy planu urządzenia lasu nie powinny spowodować znacząco negatywnego oddziaływania na stan i powierzchnię siedliska 9170 w obszarze.

9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*). Identyfikatorami fitosocjologicznymi siedliska w omawianym terenie są zespoły kwaśnej dąbrowy trzcinnikowej *Calamagrostio arundinaceae-Quercetum*, mokrej dąbrowy trzęślicowej *Molinio caeruleae-Quercetum* oraz acydofilnego lasu dębowo-grabowego *Aulacomnio androgyni-Quercetum*. Wszystkie płaty kwaśnych dąbrów to siedliska w różnym stopniu zniekształcone (stan B i C).

W większości wydzieleń, w których występuje siedlisko 9190 zaplanowano wykonanie cięć pielęgnacyjnych. Zabiegi czyszczeń planowane są w formach juvenilnych siedliska. Nie pogorszą stanu, już zniekształconych dąbrów. Wykonanie zaprojektowanych trzebieży zgodnie z zapisami Programu Ochrony Przyrody, który zaleca podczas trzebieży przeprowadzenie regulacji składu drzewostanów - usuwanie występujących w nadmiernej ilości So, Św, Brz, Ol, Md oraz gatunków obcych geograficznie i promowanie dębu szypułkowego i bezszypułkowego, wpłynie pozytywnie na stan siedliska.

Duża część siedlisk 9190 analizowanego terenu podlegać będzie użytkowaniu w ramach rębni złożonych – ok. 54% powierzchni. Zaprojektowano wykonanie 2 rodzajów rębni: IIIb (oddz. 198b, 214i, 223s, 229k) oraz IVd (oddz. 179a, 180a, 181a, 185a, 186b, 187a, 191d, 193a, 193b, 204a, 204b, 213c, 215c, 224d, 225d, 226c, 227a, 251d, 252i). Zabiegi te są sposobem użytkowania lasu wpływającym najmniej niekorzystnie na stan siedlisk. Areal zabiegów wynika ze struktury wiekowej drzewostanów (duży udział dąbrów w wieku powyżej 140 lat) oraz ich złego stanu zdrowotnego będącego skutkiem zmian hydrologicznych.

Na 3,5% siedliska zaplanowano wykonanie rębni zupełnych – Ib (oddz. 196m, 205b, 206b, 206c, 227c, 228h, 233c, 252b). Są to drzewostany z dużym procentem uszkodzeń, o niskim zadrzewieniu będącym wynikiem zamierania drzew. W prześwietlonych drzewostanach nie pojawia się odnowienie naturalne dębu. W takiej sytuacji stosowanie rębni złożonych (z zastosowaniem których powinno się użytkować drzewostany siedlisk przyrodniczych) jest bardzo utrudnione i nie zapewnia utrzymania ciągłości lasu. Z tego powodu oraz z faktu, że rębnia Ib dotyczy tylko niewielkiej części siedliska, nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu tego zabiegu na siedlisko 9190. Niekorzystny wpływ rębni zupełnych na stan siedliska będzie zminimalizowany przez działania ochronne wynikające z Zasad Hodowli Lasu (pozostawianie kęp obejmujących ok. 5% drzewostanu) oraz zapisów POP zalecających w miarę możliwości pozostawianie II pięter i podrostów gatunków właściwych dla siedliska.

Razem z opisanymi wyżej rębniami plan przewiduje wykonanie odnowienia lasu o składzie upraw zgodnym ze strukturą gatunkową siedliska. Zabiegi wpłyną długookresowo pozytywnie na stan kwaśnych dąbrów w ostoi. Podkreślić trzeba, że na omawianym terenie dąb nie odnawia się naturalnie – odnowienia sztuczne w dłuższej perspektywie są warunkiem utrzymania siedliska w ostoi.

Znacząca część płątów siedliska (17% areалу) położona jest w pododdziałach bez zaplanowanych wskazówek gospodarczych, co korzystnie wpłynie na stan kwaśnych dąbrów w ostoi. Bez wskazówek pozostawiono m. in. wszystkie pododdziały z takim zaleceniem zapisanym w planie zadań ochronnych ostoi (oddz. 206g, 214g).

Zmiany w strukturze wiekowej drzewostanów, jakie nastąpią w analizowanym okresie obowiązywania planu przedstawia tabela 12. Powierzchnia starszych drzewostanów rosnących w miejscach występowania siedliska 9190 (od VI klasy wieku) wynosi na początku okresu 493,11 ha, na koniec okresu zwiększa się do 493,54 ha. Wzrost powierzchni jest tylko pozorny – w dużej części drzewostanów zaprojektowano rębnie złożone i na koniec okresu

większość z nich zaliczona będzie do klasy odnowienia, w której reprezentowane są różne fazy rozwojowe drzewostanów.

Tabela 12. Powierzchnia d-stanów w klasach wieku na początku i na końcu analizowanego okresu p.u.l. – siedlisko 9190 (grunty Nadleśnictwa Taczanów w granicach obszaru „Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej”)

	Powierzchnia drzewostanów w poszczególnych klasach wieku [ha]									
	I 1-20	II 21-40	III 41-60	IV 61-80	V 81-100	VI 101- 120	VII 121- 140	VIII 141 i starsze	KO	Razem
Początek okresu	22,18	64,28	2,87	5,92	24,21	86,40	171,19	230,92	4,60	612,57
Koniec okresu	28,67	42,40	36,59	8,79	2,58	41,70	85,30	33,07	333,47	612,57

Powyższa analiza pokazuje, że zapisy planu urządzenia lasu nie wpłyną długookresowo negatywnie na stan, powierzchnię i zasięg siedliska 9190 w obszarze „Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej”.

91D0 bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne). Na terenach Nadleśnictwa Taczanów nie stwierdzono występowania siedliska. Plan urządzenia lasu nie będzie negatywnie oddziaływał na stan i powierzchnię siedliska 91D0 w obszarze.

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe). Na terenach Nadleśnictwa Taczanów położonych w granicach ostoi nie stwierdzono występowania siedliska. Plan urządzenia lasu nie będzie negatywnie oddziaływał na stan i powierzchnię siedliska 91E0 w obszarze.

91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*). Na gruntach nadleśnictwa w ostoi siedlisko zajmuje niewielką powierzchnię 4,90 ha (5 wydzielen z drzewostanami w wieku 33-36 lat). We wszystkich planowane jest wykonanie trzebieży wczesnej, podczas których zgodnie z zapisami programu ochrony przyrody powinna zostać wykonana regulacja składu gatunkowego (w części wydzielen występuje modrzew). Plan urządzenia lasu wpłynie pozytywnie na stan siedliska 91F0 w ostoi.

Tabela 13. Zestawienie powierzchni siedlisk przyrodniczych i zaplanowanych zabiegów na gruntach Nadleśnictwa Taczanów w obszarze Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002

Kod siedliska	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach nadleśnictwa (ha)	Zaplanowane zabiegi	Powierzchnia zabiegu (ha)	Uwagi, wnioski do prognozy
6120	Brak siedliska	-		Brak negatywnego wpływu planu.
6410	1,38	Brak	-	Brak negatywnego wpływu planu.
6430	Brak siedliska	-	-	Brak negatywnego wpływu planu.
6510	1,65	Brak	-	Brak negatywnego wpływu planu.
7230	Brak siedliska	-	-	Brak negatywnego wpływu planu.
9110	10,96	Czyszczenia	3,42	Pozytywny wpływ – regulacja składów gatunkowych.
		Trzebieże	6,00	Pozytywny wpływ – regulacja składów gatunkowych.
		Rębnie złożone	4,96	Brak znacząco negatywnego wpływu rębni, które są właściwym sposobem użytkowania drzewostanów siedliska.
		Rębnie zupełne	Brak	Brak negatywnego wpływu planu.
		Odnowienia	4,96	Wpływ długookresowo pozytywny przy zastosowaniu składów gatunkowych zaproponowanych w POP.
9170	361,48	Czyszczenia	37,12	Pozytywny wpływ – regulacja składów gatunkowych.
		Trzebieże	213,85	Pozytywny wpływ – regulacja składów gatunkowych.
		Rębnie złożone	47,91	Brak znacząco negatywnego wpływu rębni, które są właściwym sposobem użytkowania drzewostanów siedliska.
		Rębnie zupełne	14,14	Działanie średniookresowo niekorzystne. Działaniem ograniczającym negatywne oddziaływanie jest wynikające z zapisów Zasad Hodowli Lasu pozostawianie na zrębach kęp obejmujących ok. 5% d-stanu, oraz zalecenie wykorzystywania w miarę możliwości drugich pięter i podrostów gatunków właściwych dla siedliska. Brak znacząco negatywnego wpływu rębni.
		Odnowienia	62,05	Wpływ długookresowo pozytywny przy zastosowaniu składów gatunkowych zaproponowanych w POP.
		Brak zabiegów	53,79	Pozytywny wpływ planu.
9190	612,57	Czyszczenia	54,22	Pozytywny wpływ – regulacja składów gatunkowych.
		Trzebieże	116,78	Pozytywny wpływ – regulacja składów gatunkowych.
		Rębnie złożone	333,47	Brak znacząco negatywnego wpływu rębni, które są właściwym sposobem użytkowania drzewostanów siedliska.
		Rębnie zupełne	21,20	Działanie średniookresowo niekorzystne. Działaniem ograniczającym negatywne oddziaływanie jest wynikające z zapisów Zasad Hodowli Lasu pozostawianie na zrębach kęp obejmujących ok. 5% d-stanu, oraz zalecenie wykorzystywania w miarę możliwości drugich pięter i podrostów gatunków właściwych dla siedliska. Brak znacząco negatywnego wpływu rębni.
		Odnowienia	354,67	Wpływ długookresowo pozytywny przy zastosowaniu składów gatunkowych zaproponowanych w POP.
		Brak zabiegów	104,16	Pozytywny wpływ planu.

Kod siedliska	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach nadleśnictwa (ha)	Zaplanowane zabiegi	Powierzchnia zabiegu (ha)	Uwagi, wnioski do prognozy
91D0	Brak siedliska	-	-	Brak negatywnego wpływu planu.
91E0	Brak siedliska	-	-	Brak negatywnego wpływu planu.
91F0	4,90	Czyszczenia	Brak	Brak negatywnego wpływu planu.
		Trzebieże	4,90	Pozytywny wpływ – regulacja składów gatunkowych.
		Rębnie złożone	Brak	Brak negatywnego wpływu planu.
		Rębnie zupełne	Brak	Brak negatywnego wpływu planu.
		Odnowienia	Brak	Brak negatywnego wpływu planu.

Przedmiotem ochrony ostoi są też dwa gatunki zwierząt: **kumak nizinny *Bombina Bombina*** (kod 1188) i **mopek *Barbastella barbastellus*** (kod 1308). Na terenie nadleśnictwa nie stwierdzono występowania tych gatunków. Brak tu także zbiorników wodnych, a śródleśne bagna i rowy w ostatnich latach nie były wypełnione wodą – brak potencjalnych siedlisk występowania kumaka. Zapisy planu nie wpłyną negatywnie na stan ochrony kumaka nizinnego w ostoi. Lasy są potencjalnym miejscem żerowania mopka. Zapisy planu nie spowodują jednak zmniejszenia powierzchni drzewostanów i nie wpłyną negatywnie na potencjalne siedliska tego nietoperza.

7.14.2 Glinianki w Lenartowicach PLH300048.

Obszar znajduje się poza gruntami zarządzanymi przez nadleśnictwo. Najbliższe wydzielania leśne znajdują się ponad 1 500 m od granicy ostoi (oddz. 53 obr. Taczanów). Ze względu na położenie nie przewiduje się możliwości wystąpienia negatywnego oddziaływania zapisów planu na przedmiot ochrony obszaru – kumaka nizinnego *Bombina bombina*.

7.15 Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na obszar specjalnej ochrony ptaków Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007

Przedmiotem ochrony ostoi są dwa gatunki dzięciołów: średni i zielonosiwy.

Dzięcioł średni *Dendrocopos medius* – kod A238. „Dąbrowy Krotoszyńskie” są jedną z kilku najważniejszych ostoi tego gatunku w Polsce – liczebność dzięcioła na tym terenie szacuje się na 450-460 par. Dokumentacja PZO ostoi na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo

Taczanów wykazała obecność 83 par dzięcioła średniego. Zabiegi projektowane w poszczególnych pododdziałach nie będą oddziaływać negatywnie na całą, liczną populację dzięcioła. Ważniejsze jest tu zachowanie siedlisk – lasów liściastych, szczególnie dębowych, najlepiej ponad 100-letnich. Powierzchnia drzewostanów z panującym dębem w takim wieku na początku okresu obowiązywania planu wynosi 655,96 ha. Na końcu okresu, po uwzględnieniu wszystkich zaplanowanych zabiegów gospodarczych, nieznacznie spada do 648,72 ha. Spadek jest wynikiem zapisanych w planie zabiegów rębni złożonych, głównie IVd, gdzie cięcia rozłożone są w długim okresie czasu (okres odnowienia wynosi min. 30 lat). Rozmiar cięć i odnowień wynika ze struktury wiekowej drzewostanów (59% udział dąbrów w wieku ponad 100 lat) oraz ich złego stanu zdrowotnego. Skutkiem zaplanowanych rębni będzie zwiększenie powierzchni drzewostanów w klasie odnowienia, reprezentowanych przez różne fazy rozwojowe drzewostanów w jednym pododdziale. Klasy odnowienia stanowią również potencjalne miejsca lęgowe dzięcioła – w praktyce są to starodrzewia, w których będą zakładane i odnawiane gniazda lub odnowienia pod osłoną po rębniach II. Pozytywnym aspektem planowanych zabiegów będzie wzrost ogólnej powierzchni drzewostanów z panującym dębem.

Tabela 14. Powierzchnia d-stanów z panującym dębem w klasach wieku na początku i na końcu okresu p.u.l. – (grunty Nadleśnictwa Taczanów w granicach obszaru „Dąbrowy Krotoszyńskie”)

	Powierzchnia drzewostanów dębowych w poszczególnych klasach wieku [ha]											Razem
	haliz. zręby	W prod. ubocznej	I 1-20	II 21-40	III 41-60	IV 61-80	V 81-100	VI 101-120	VII 121-140	VIII 141 i starsze	KO	
Początek okresu	7,61	1,05	147,21	135,47	13,57	74,99	38,45	109,79	263,74	262,27	20,16	1074,31
Koniec okresu		1,05	161,89	122,24	84,7	86,52	21,53	52,46	131,08	91,78	373,41	1126,66

Zapisy plan nie wpłyną znacząco negatywnie na stan ochrony dzięcioła średniego w ostoi.

Dzięcioł zielonosiwy *Picus canus* – kod A234. Wg PZO na terenach zarządzanych przez nadleśnictwo bytują 4 pary dzięcioła zielonosiwego. Na terenie ostoi dzięcioł zielonosiwy preferuje starsze drzewostany z udziałem buka, nawet z pojedynczymi przestojami (Gawroński 2009). Powierzchnia starszych drzewostanach bukowych (powyżej 80 lat) wynosi 10,75 ha i w trakcie okresu gospodarczego nie zmienia się. Wzrośnie powierzchnia klasy odnowienia, co jest skutkiem zaplanowanej w oddz. 239b rębni IIb, będącej właściwym sposobem odnowienia buczyny.

Tabela 15. Powierzchnia d-stanów z panującym bukiem w klasach wieku na początku i na końcu okresu p.u.l. – (grunty Nadleśnictwa Taczanów w granicach obszaru „Dąbrowy Krotoszyńskie”)

	Powierzchnia drzewostanów dębowych w poszczególnych klasach wieku [ha]									
	I 1-20	II 21-40	III 41-60	IV 61-80	V 81-100	VI 101-120	VII 121-140	VIII 141 i starsze	KO	Razem
Początek okresu	5,34	0,85	0,00	0,00	4,39	2,02	0,00	1,77	2,57	16,94
Koniec okresu	2,16	9,90	0,00	0,00	3,11	3,30	0,00		4,34	22,81

Zapisy planu nie będą znacząco negatywnie wpływać na stan ochrony dziesięcioła zielonosiwego w ostoi.

7.16 Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze znajdujące się poza granicami obszarów ochrony siedlisk

Poza granicami obszarów Natura 2000 siedliska przyrodnicze zajmują powierzchnię 1 300,23 ha. Ocenę wpływu zabiegów gospodarczych przewidzianych w planie na siedliska zamieszczono w kolejnej tabeli.

Tabela 16. Przewidywane oddziaływanie zapisów planu na siedliska przyrodnicze znajdujące się poza granicami siedliskowych obszarów Natura 2000

Kod siedliska	Powierzchnia siedliska [ha]	Zaplanowane zabiegi	Powierzchnia zabiegu [ha]	Uwagi, wnioski do prognozy
6510	55,98	Brak zabiegów	-	Brak negatywnego wpływu planu.
9110	4,11	Trzebieże	3,67	Pozytywny wpływ zaplanowanych trzebieży – plan zakłada podczas trzebieży regulację składów gatunkowych-eliminowanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie oraz promowanie buka.
		Brak zabiegów	0,44	Pozytywny wpływ zapisów planu.
9170	860,74	Odnowienia	208,15	Pozytywny wpływ – plan zakłada odnowienia zgodne ze strukturą gatunkową siedliska.
		Rębnie zupełne	64,21	W 22 wydzieleniach planowana jest Rb. IB wraz z odnowieniami. Zabieg dotyczy ok. 7,5% areалу siedliska, wyłącznie płatów w stanie B lub C. Rębnie zupełne zaprojektowano głównie w pododdziałach o niedużej powierzchni, gdzie stosowanie cięć złożonych jest niemożliwe. Jednocześnie są to w większości drzewostany silnie prześwietlone ze względu na zamieranie dębów (zadrzewienie 0,4-0,6). Zabieg wpłynie średniookresowo negatywnie na stan niewielkiej części płatów siedliska. Działaniem ograniczającym niekorzystne oddziaływanie jest wynikające z zapisów Zasad Hodowli Lasu pozostawianie na zrębach kęp obejmujących ok. 5% d-stanu oraz zalecenie POP wykorzystywania w miarę możliwości drugich pięter i podrostów gatunków właściwych dla siedliska.
		Rębnie złożone	142,12	Zaplanowano wykonanie Rb. IIIA (4 wydz.), IIIB (4 wydz.), IVD (8 wydz.) wraz z odnowieniami. Wymienione rodzaje cięć nie spowodują znacząco negatywnego oddziaływania na

Kod siedliska	Powierzchnia siedliska [ha]	Zaplanowane zabiegi	Powierzchnia zabiegu [ha]	Uwagi, wnioski do prognozy
				siedlisko.
		Czyszczenia	34,42	Brak negatywnego wpływu planu – zabiegi dotyczą młodocianych postaci siedliska.
		Trzebieże	443,21	Pozytywny wpływ zaplanowanych trzebieży – plan zakłada podczas trzebieży regulację składów gatunkowych-eliminowanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie oraz promowanie dębów, grabu i lipy.
		Brak zabiegów	140,21	Pozytywny wpływ zapisów planu.
9190	318,66	Odnowienia	41,44	Pozytywny wpływ – plan zakłada odnowienia zgodne ze strukturą gatunkową siedliska.
		Rębnie zupełne	10,38	W 4 wydzieleniach planowana jest Rb. IB wraz z odnowieniami. Zabieg dotyczy 3,2% areálu siedliska, wyłącznie płatów w stanie B lub C. Rębnie zaprojektowano głównie w pododdziałach w złym stanie zdrowotnym, z dużym procentem uszkodzeń związanych z zamieraniem dębów. Zabieg wpłynie średniookresowo negatywnie na stan niewielkiej części płatów siedliska. Działaniem ograniczającym niekorzystne oddziaływanie jest wynikające z zapisów Zasad Hodowli Lasu pozostawianie na zrębach kęp obejmujących ok. 5% d-stanu, oraz zalecenie POP wykorzystywania w miarę możliwości drugich pięter i podrostów gatunków właściwych dla siedliska.
		Rębnie złożone	23,40	Zaplanowano wykonanie Rb.: IIIA (1 wydz.), IIIB (2 wydz.), IVD (1 wydz.) wraz z odnowieniami. W dwóch przypadkach są to drzewostany w klasie odnowienia, w których rębnia została rozpoczęta w poprzednich okresach gospodarczych. Wymienione rodzaje cięć nie spowodują znacząco negatywnego oddziaływania na siedlisko.
		Czyszczenia	42,86	Brak negatywnego wpływu planu – zabiegi dotyczą młodocianych postaci siedliska.
		Trzebieże	172,18	Pozytywny wpływ zaplanowanych trzebieży – plan zakłada podczas trzebieży regulację składów gatunkowych-eliminowanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie oraz promowanie dębów.
		Brak zabiegów	70,45	Pozytywny wpływ zapisów planu.
91E0	47,90	Odnowienia	1,32	Pozytywny wpływ – plan zakłada odnowienia zgodne ze strukturą gatunkową siedliska.
		Rębnie zupełne	1,32	Rębnia IB wraz z odnowieniem planowana w dwóch pododdziałach (370k oraz 417c obr. Wielowieś). Stan siedlisk oceniono tu na C i B. Ze względu na niewielką powierzchnię pododdziałów (odpowiednio 0,81 i 0,51 ha) nie ma możliwości zastosowania tu rębni złożonych. Zabieg wpłynie średniookresowo negatywnie na stan niewielkiej części płatów siedliska. Działaniem ograniczającym niekorzystne oddziaływanie jest wynikające z zapisów Zasad Hodowli Lasu pozostawianie na zrębach kęp obejmujących ok. 5% d-stanu.
		Czyszczenia	2,27	Brak negatywnego wpływu planu – zabiegi dotyczą młodocianych postaci siedliska.
		Trzebieże	13,94	Brak znacząco negatywnego wpływu cięć – trzebieże oddziałują tylko krótkookresowo i dotyczą płatów zniekształconych (stan B lub C).
		Brak zabiegów	30,37	Pozytywny wpływ zapisów planu.

Kod siedliska	Powierzchnia siedliska [ha]	Zaplanowane zabiegi	Powierzchnia zabiegu [ha]	Uwagi, wnioski do prognozy
91F0	11,76	Odnowienia		Pozytywny wpływ – plan zakłada odnowienia zgodne ze strukturą gatunkową siedliska.
		Trzebieże	4,39	Brak znacząco negatywnego wpływu zaplanowanych trzebieży
		Bez zabiegów	6,36	Pozytywny wpływ zapisów planu.

Nie przewiduje się możliwości wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania zapisów planu na stan i powierzchnię siedlisk przyrodniczych zlokalizowanych poza granicami siedliskowych obszarów Natura 2000.

7.17 Przewidywane oddziaływanie na integralność obszarów Natura 2000

Przez integralność obszaru Natura 2000 rozumie się spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zostały wyznaczone obszary Natura 2000.

Z przeprowadzonej analizy wpływu zapisów planu na siedliska i gatunki obszarów naturalnych nadleśnictwa wynika, że zapisy te nie wpłyną negatywnie na stan siedlisk i gatunków stanowiących przedmioty ochrony ostoi. Mimo planowania licznych zabiegów potencjalnie szkodliwych dla przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000, w p.u.l. zapisano szereg działań eliminujących negatywne wpływy – ochrona stanowisk roślin podczas cięć, zaprojektowanie specjalnych składów gatunkowych odnowień w miejscach występowania siedlisk przyrodniczych. Duża część siedlisk przyrodniczych znajduje się w pododdziałach, dla których nie zaplanowano wskazówek gospodarczych (**405 ha** w całym nadleśnictwie).

W przypadku obszarów Natura 2000 dla których sporządzono plany zadań ochronnych (Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej i Dąbrowy Krotoszyńskie) do planu przeniesiono wszystkie zapisy obowiązujących PZO.

Zapisy planu nie zmieniają sposobu użytkowania gruntów omawianego terenu, przez co nie powodują zmian w zasięgu i powierzchni poszczególnych ekosystemów występujących w obszarach programu Natura 2000.

W projekcie planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Taczanów brak zabiegów mogących naruszyć integralność obszarów.

8. Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań planu na środowisko

Zapisy zawarte w planie urządzenia lasu nie zawierają wskazówek, które mogą znacząco negatywnie wpłynąć na środowisko lub obszary Natura 2000, w tym w szczególności na cele ochrony tych obszarów. Niektóre postanowienia planu, mogą być potencjalnie niekorzystne dla podlegających ochronie gatunków i siedlisk przyrodniczych występujących na terenach nadleśnictwa. W planie zapisano jednak szereg wskazówek ochronnych oraz uszczegółowiono sposoby wykonania zaprojektowanych w nim zabiegów, tak by negatywne oddziaływanie nie nastąpiło. W poniższej tabeli przedstawia się przewidziane przez plan sposoby minimalizowania potencjalnie niekorzystnych działań.

Tabela 17. Zapisy planu ograniczające negatywny wpływ potencjalnie niekorzystnych działań

Obszar negatywnego wpływu	Negatywne oddziaływanie	Sposoby ograniczenia negatywnego oddziaływania zapisane w planie
Trzebieże, czyszczenia, odnowienia oraz pielęgnacja zaplanowane w miejscach, gdzie występują chronione i zagrożone gatunki roślin: centuria pospolita (obr. Taczanów 229, 235a, 239h), jarząb brekinia (obr. Taczanów 176d, 177c, 182b, 202c, 205a, 214d, 225c, 225f, 241g, 242b, 242c, 242i, 244g, 246b, 246f, 248b, 249a, 284j, 286c), jarząb szwedzki (obr. Taczanów 177c), kostrzewa ametystowa (obr. Taczanów 240a), kruszczyk szerokolistny (obr. Taczanów 192j), lilia złotogłów (obr. Wielowieś 556f, 556g, 556h), pióropusznik strusi (obr. Taczanów 216f, 239m), podkolan biały (obr. Taczanów 338c), pomocnik baldaszkowy (obr. Wielowieś 472b), wawrzynek wilczełyko (obr. Taczanów 214d, 234j, 235b, 235g, 240f, 276f, 284d, 329c; obr. Wielowieś 599i), widłak jałowcowaty (obr. Taczanów 137a, 152b, 227b, 227d, 248b; obr. Wielowieś 469d, 496j, 601d).	Bezpośrednie – niszczenie roślin	Plan zaleca omijać i chronić stanowiska roślin podczas zabiegów.
Rębnie IB, IIB, IIIA, IIIB, IVD odnowienia i pielęgnacja w miejscach, gdzie występują chronione i zagrożone gatunki roślin: bagno zwyczajne (obr. Wielowieś 478c, 512f), kruszczyk połabski (obr. Taczanów 226c), listera sercowata (obr. Taczanów 231a), pióropusznik strusi (obr. Taczanów 223n), wawrzynek wilczełyko (obr. Taczanów 214i, 243a, 244a).	Bezpośrednie – niszczenie roślin	Plan zaleca pozostawić kępy d-stanu obejmujące stanowiska roślin.
Rębnia IIB i IVD odnowienia zaplanowane w wydzieleniach ze stanowiskami jarzębu brekinii (obr. Taczanów 179a, 186b, 204a, 204b, 213c, 215c, 224d, 225d, 226c, 232k).	Bezpośrednie – niszczenie roślin	Chronić drzewa podczas zabiegów.
Wydzielenia z siedliskami przyrodniczymi, w których planowane są czyszczenia i trzebieże.	Krótkookresowe pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych.	Plan zaleca podczas wykonywania trzebieży i czyszczeń w miejscu występowania siedlisk 9110, 9170, 9190, 91F0 stosować regulację składu gatunkowego – usuwać występujące w nadmiernej ilości So, Św, Brz, Md oraz gatunki obce geograficznie. Promować gatunki właściwe siedlisku – Bk (9110), Db (9170, 9190, 91F0), Gb i Lp (9170), Wz i Js (91F0).

Obszar negatywnego wpływu	Negatywne oddziaływanie	Sposoby ograniczenia negatywnego oddziaływania zapisane w planie
Rębnie zupełne planowane w miejscach występowania siedlisk przyrodniczych.	Średniookresowe pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych.	Podczas cięć zupełnych w miarę możliwości wykorzystywać drugie piętra i podrosty gatunków właściwych dla siedliska.

9. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w planie

Zapisy planu urządzenia lasu nie zawierają zaleceń, które powodują znacząco negatywne oddziaływanie na środowisko lub obszary Natura 2000. Działania minimalizujące potencjalnie negatywne zapisy planu zostały zamieszczone w programie ochrony przyrody i przytoczone w poprzednim rozdziale. Część z nich można uznać za rozwiązania alternatywne w stosunku do zazwyczaj stosowanych zabiegów gospodarczych np. stosowanie specjalnych składów gatunkowych odnowień dla siedlisk przyrodniczych.

10. Wykonawcy prac

Opracowanie wykonano w Pracowni Siedliskowej Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu. Projekty map w GIS wykonała mgr inż. Karina Ostrowska-Gruszczewska. Analizę danych i prognozę oddziaływania planu wykonał mgr inż. Michał Chudzicki.

Nadzór i kontrolę nad całością prac sprawował Zastępca Dyrektora BULiGL Oddział w Poznaniu mgr inż. Piotr Kubala.

Wykonawca prognozy

mgr inż. Michał Chudzicki

Z-ca Dyrektora Oddziału

mgr inż. Piotr Kubala

11. Literatura i materiały pomocnicze

1. Brzeg A., Kasprowicz M. 2001. Dąbrowy Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem „Płyty Krotoszyńskiej”. [W:] M. Wojterska (red.). Szata roślinna Wielkopolski i Pojezierza południowopomorskiego. Przewodnik sesji terenowych 52. Zjazdu Polskiego Towarzystwa Botanicznego 24-28 września 2001, s. 177-192. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań
2. Brzeg A., Kasprowicz M., Krotoska T. 1989. Acidofilne lasy z klasy *Quercetea robilipetraeae* Br.-Bl. et R. Tx. 1943 w Wielkopolsce. I. *Molinio (caeruleae)-Quercetum robori* Scam. et Pass. 1959 emend. – środkowoeuropejska mokra dąbrowa trzęślicowa. Bad. Fizjogr. nad Polską Zach., B, 39, 5-36
3. Brzeg A., Kasprowicz M., Krotoska T. 1998. Acidofilna dąbrowa trzcinnikowa *Calamagrostio-Quercetum petraeae* (Hartm. 1934) Scam. 1959 em. Brzeg et al. 1989 w Wielkopolsce. *Calamagrostio-Quercetum petraeae* (Hartm. 1934) Scam. 1959 em. Brzeg et al. 1989 in the Wielkopolska region. 51 zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego, Gdańsk 1998. Materiały konferencji i obrad sekcji 51 Zjazdu PTB s. 59.
4. Brzeg A., Kasprowicz M., Krotoska T. 2000. Acidofilne lasy z klasy *Quercetea roboripetraeae* Br.-Bl. et R. Tx. 1943 w Wielkopolsce. Cz. II. *Aulacomio androgyni-Quercetum robori* Brzeg et Kasprowicz in Brzeg et al. 2000 ass. nova – acidofilny las grabowo-dębowy. Bad. Fizjogr. nad Polską Zach., Ser. B – Botanika, 49: 59-71.
5. Brzeg A., Kasprowicz M., Krotoska T. 2001. Acidofilne lasy z klasy *Quercetea roboripetraeae* Br.-Bl. et R. Tx. 1943 nom. mut. w Wielkopolsce. Cz. III. *Calamagrostio arundinaceae-Quercetum petraeae* (Hartman 1934) Scamoni et Passarge 1959 em. Brzeg et al. 1989 – środkowoeuropejska kwaśna dąbrowa trzcinnikowa. Bad. Fizjogr. nad Polską Zach., Ser. B – Botanika, 50: 41-61 + tabele.
6. Brzeziecki B. 2008: Zagospodarowanie brzegu lasu. Portal „Rębnie e-Poradnik”.
7. BULiGL O/Poznań: Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Taczanów na okres 1.01.2011 r.-31.12.2020 r.
8. Czepińska-Kamińska D. i in. 2000: Klasyfikacja gleb leśnych Polski – Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa.
9. Danielewicz W. (red.) 2016: Dąbrowy Krotoszyńskie monografia przyrodniczo-gospodarcza. G&P Oficyna Wydawnicza Poznań.
10. Farat R. (red.) 2004: Atlas Klimatu Województwa Wielkopolskiego. Wydawnictwo IMGW, Poznań.
11. Gawroński A., Kosiński Z., Gawrońska A. (2009): Projekt planu ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 – PLB300007 „Dąbrowy Krotoszyńskie” DIAGNOZA. Frugile – Poznań (mskr).
12. Głowaciński Z. 2002: Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce, PAN – Instytut Ochrony Przyrody, Kraków.
13. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska: Klasyfikacja_i_ocena_stanu_RW_2017_2018 (strona internetowa <http://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod>).
14. Gottfried I., Gottfried T., Apoznański G., Wierucka K. 2014: Nietoperze obszaru Natura 2000 Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej. Chrońmy Przyr. Ojcz. 70.
15. Instrukcja sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie – Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, Departament Leśnictwa, Fundacja Rozwój SGGW, Warszawa 1996.
16. Jackowiak B., Celka Z., Chmiel J., Latowski K., Żukowski W. 2007: Red list of vascular flora of Wielkopolska (Poland). Biodiversity: Research and Conversation” Vol. 8-8/2007.

17. Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R.W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J.M., Zalewska H. & Pilot M., 2005: Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce. Opracowanie dla Ministerstwa Środowiska. Białowieża: Zakład Badania Ssaków PAN.
18. Kapuściński R. 1999: Program ochrony przyrody w nadleśnictwie – DGLP, Zeszyt 111 – Wydawnictwo Świat, Warszawa.
19. Kasprowicz M. 2010. Acidophilous oak forests of the Wielkopolska region (West Poland) against the background of Central Europe. *Biodiversity, Research and Conservation*, 20: 1-138. Dept. of Plant Taxonomy Adam Mickiewicz University
20. Kiczyńska A., Bogdanowska A., Falkowski M., Nowicka-Falkowska K., Jaros R. 2007: Plan ochrony rezerwatu przyrody „Niwa”. Narodowa Fundacja Ochrony środowiska Warszawa.
21. Kondracki J. 2000: Geografia regionalna Polski – Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.
22. Kostańczuk E. 2005: Plan ochrony rezerwatu przyrody „Majówka”. Biuro Urządzania Lasu i Geozdejsji Leśnej Oddział w Poznaniu.
23. Matuszkiewicz J. M. 2002: Zespoły leśne Polski. Wyd. Naukowe PWN Warszawa.
24. Matuszkiewicz J. M. 2007: Regionalne optymalne składy gatunkowe drzewostanów w typach siedliskowych lasów i zespołach leśnych. Warszawa (mskr).
25. Matuszkiewicz J. M. 2008: Regionalizacja geobotaniczna Polski. IGiPZ PAN, Warszawa.
26. Matuszkiewicz W. 2001: Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski – Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.
27. Mirek Z., Zarzycki K., Wojewoda W., Szelaż Z. 2006: Czerwona lista roślin i grzybów Polski. Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN Kraków.
28. Podział hydrograficzny Polski – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Warszawa 1980
29. Stachurska-Skierczyńska K., Kosiński Z. 2014: Evaluating habitat suitability for the middle spotted woodpecker using a predictive modelling approach. *Ann. Zool. Fennici* 51: 349–370.
30. Standardowe Formularze Danych dla obszarów Natura 2000 – strona internetowa <http://natura2000.eea.europa.eu/#>.
31. Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego w Poznaniu 2010: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Poznań, uchwała Samorządu Województwa Wielkopolskiego.
32. Wilżak T., Żurawlew P., Markiewicz E., Wieczorek G. 2004: Ptaki doliny Prosnicy.
33. WIOŚ w Poznaniu 2019: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2018.
34. Woś A 1999: Klimat Polski. Wyd. Naukowe PWN. Warszawa.
35. Zielony R., Kliczkowska A. 2012: Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa.
36. Żurawlew P. 2012: Motyle dzienne (*Lepidoptera: Hesperioidea* i *Papilionoidea*) okolic Pleszewa (Wielkopolska). *Przegląd Przyrodniczy* XXIII, 1 (2012): 40-53.
37. Żurawlew P. 2013: Ptaki Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina rzeki Ciemnej”. *Ptaki Wielkopolski* 2: 18-31.
38. Żurawlew P. 2013: Ważki (*Odonata*) pogranicza Wysoczyzny Kaliskiej i Równiny Rychwalskiej (Wielkopolska). *Odonatrix* tom 9(2).

39. Żurawlew P. 2018: Gady (*Reptilia*) powiatu pleszewskiego (Wielkopolska). Przegląd Przyrodniczy XXIX, 3 (2018): 37-46.
40. Żurawlew P., Grobelny S., Markiewicz E. 2019: Nowe dane o skorkach (*Dermaptera*), prostoskrzydłych (*Orthoptera*), karaczanach (*Blattodea*) i modliszkach (*Mantodea*) powiatu pleszewskiego (Nizina Wielkopolsko-Kujawska). Przegląd Przyrodniczy XXX, 2 (2019): 49-57.
41. Żurawlew P., Kaźmierczak P., Wilżak T. 2008: Występowanie dzięcioła średniego *Dendrocopos medius* i innych gatunków ptaków na terenie Obrębu Taczanów w latach 2005 i 2007.
42. Żurawlew P., Melke A. 2018: Kózkowate (*Coleoptera: Cerambycidae*) powiatu pleszewskiego (Nizina Wielkopolsko-Kujawska). Przegląd Przyrodniczy XXIX, 2 (2018): 80-97.
43. Żurawlew P., Rybacki M. 2018: Płazy (*Amphibia*) powiatu pleszewskiego (Wielkopolska). Chrońmy Przyr. Ojcz. 74 (1): 3-18.
44. Żyła W., Żurawlew P., Wendzonka J. 2020: Osowate (*Hymenoptera: Vespidae*) powiatu pleszewskiego (Nizina Wielkopolsko-Kujawska). Acta entomologica silesiana Vol. 28: (online 010): 1-10.

12. Oświadczenie

Zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oświadczam, że posiadam uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko (wykształcenie wyższe kierunek leśnictwo Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, studia podyplomowe Zarządzanie środowiskiem przyrodniczym i obszarami Natura 2000 Uniwersytet Wrocławski, ponad 5-letnie doświadczenie w sporządzaniu prognoz).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Michał Chudzicki